

МІСЦА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Все велике пізнається на відстані

Фото: Віри Ценглевич

«Не може схватись місто, що лежить на верху гори. І не запалюють світла та й не ставлять його під посудиною, лише на свічник, і воно світить усім у хаті» (Мт. 5,14).

Без сумніву, наведені вище євангельські слова нашого Спасителя набувають для нас особливого значення саме сьогодні, в часі святкування 150-річчя від дня народження Праведного Андрея Шептицького, Великого Митрополита і нового Мойсея Українського люду. Тому що вони у всій своїй повноті окреслюють велич цього Праведника, означають святість його життя.

Кажуть, що все велике пізнається на відстані. Очевидно, що велич Митрополита Андрея можна пізнати з відстані часу. Однак, яка ця відстань повинна бути, і скільки часу мусить минути, щоб ми вповні усвідомили цю велич – питання, як кажуть, риторичне. Адже, по-суті, це залежить не від часу – це залежить від нас самих. Тобто, наскільки ми будемо готові досліджувати життєвий шлях Митрополита, наскільки ми будемо готові системно вивчати письмову спадщину нашого Учителя, наскільки ми будемо готові крокувати дорогою, накресленою нашим Мойсеєм, наскільки ми будемо готові втілити у наше щоденне життя його заповіді тощо.

Останні події, що стосуються встановлення

пам'ятника Праведному Андреєві у Львові, показують, що ми лише на початку цього шляху. Очевидним є те, що вагому роль у цьому упущенні зіграли й конкретні обставини. Зокрема, в совєтські часи великий Митрополит в позитивному відношенні був під тотальною забороною. Пам'ять про нього була атрофованою: як у суспільстві, так у державі, так і у школі слово «Шептицький» подавалося виключно у негативному світлі. Його ім'я, якщо й згадувалось, то обов'язково асоціювалось зі зрадою, із шовінізмом, з «буржуазним націоналізмом» тощо. Про Російську Православну Церкву скромно промовчимо.

З Божої ласки, авторів цих рядків довелося служити у соборі св. Юра у Львові саме у той час, коли в його підземеллях, що сьогодні звуться криптою, проводилися реставраційні роботи. Саме тоді було відкрито і труну нашого Праведника. На здивування, все виявилось на своєму місці. Це говорить про те, що ворог знав, що колись залишить Львів, залишить і катедру нашого Святця. Він боявся його увесь цей час, він боїться його і сьогодні. Як бачимо, Божа охорона була сильнішою від ненависті і зберегла мощі нашого Праведника від збезчещення.

(Продовження на 8 стор.)

о. Іван ГАЛІМУРКА, редактор

Чи може вчення Андрея Шептицького дати відповідь на сучасні виклики в Україні?

Сьогодні, як ніколи раніше, Україна стоїть перед історичним викликом зберегти свою ідентичність, суверенність, незалежність і приналежність до великої, «старої» європейської родини, яка без застережень поділяє загальнолюдські, фундаментальні принципи свободи, міжнародного рівноправ'я, в центрі якої завжди є людина. А для цього необхідна поява непересічної особистості, людини, яка би своїми діями, своєю поставою спонукала суспільство до об'єднання як на релігійному, так і на політичному рівнях, і в той же час не представляла

якийсь певний клас чи групу, а усі його прошарки.

Українське суспільство споконвіків жило ідеєю збереження самотності, власної ідентичності та державності. Ці якості нарешті, у 1991 році, дали свої плоди, але, на жаль, політична, економічна і соціальна кон'юнктура не дозволили у повній мірі здійснити ці ідеї.

Наприкінці 2013 року українці, як нація, як народ висловили своє невдоволення тим фактом, що їхнє майбутнє опинилося під загрозою бути розколотим старою, тоталітарною системою, що прагнула радше знищувати,

аніж об'єднувати націю навколо моральних та культурно-духовних цінностей.

Без сумніву, для слов'янських

народів, особливо для українців, завше визначним фактором об'єднання навколо шлахетної ідеї була і є Церква – гарант свободи та гідності. І це усвідомлювали аполегети тоталітаризму, які намагалися маніпулювати через неї народом, використовуючи у власних цілях довіру та сентиментальність українців. Через цей фактор у душі та голови людей і було вкладено думку про ідентичну та релігійну тотожність з російським народом та церквою, що насправді для нас є природньо чужорідними. І сьогодні наше суспільство прозріло, впізнавши

в уособленні УПЦ МП дуже небезпечний інструмент Москви для державного розколу та послаблення почуття власної національної гідності українців. Це ми можемо довести, аналізуючи її публічну антиукраїнську діяльність. Власне, саме інструментом Російської церкви, тобто «устами священослужителів», стало нав'язування ідеї «русского мира» для малоросів, аби будувати якусь там «новоросію» на сході України – народ без історичного минулого, а значить – і без майбутнього.

(Далі – на 9-й сторінці.)

Прочитайте, не пошкодуєте

Знак для невіруючих

на нога. Ця надзвичайна подія відбулася 29 березня 1640 р. ввечері, між 22.00 і 22.30, коли Мігель Хуан Пеллісер спав у своєму будинку. Справді, у нього «відросла» права нога, яку ампутували в Сарагосській лікарні понад два роки тому. Оздоровлений чоловік був палким шанувальником Богоматері з Пілар (Сарагоса), і саме Її заступництву приписав те, що сталося.

Приголомшливе диво, яке місцеве населення назвало «чудом із чудес» – «El milagro de los milagros», досі викликає у світу і захоплення, і недовіру, і благоговіння, і скепсис. Щоби встановити істину, дослідити це питання вирішив Вітторіо Мессорі, відомий у всьому світі італійський журналіст і католицький письменник. У його доробку, зокрема, знаходимо обширне інтерв'ю під заголовком «Переступити поріг надії», яке у свій

час він узяв у нині вже святого Папи Івана Павла II. Також з-під його пера вийшла книжка «Чорні сторінки історії Церкви». Цінність нарисів цієї книжки – у правдивості та неупередженості автора, який не задається метою виправдовувати Церкву, а встановлювати факти в їх первинній істинності і дати можливість зрозуміти їх історичний розвиток.

Протягом кількох років Вітторіо Мессорі вивчав численні документи, що знаходяться в різноманітних архівах, і прийшов до однозначного висновку: з наукової точки зору не може бути жодних сумнівів, що документи описують незаперечний історичний факт. Вони свідчать про те, що ампутована нога знову «відросла» і, незважаючи на неймовірність такої події, немає жодної можливості його спростувати. Завдяки свідченням,

які були клятвенно підтверджені й записані в нотаріальному протоколі, та актам канонічного процесу, розпочатого через 68 днів після події, можна детально відтворити події.

Багаторічні дослідження документів, пов'язаних із цим дивом, закінчилися написанням книги під назвою «Il Miracolo» («Чудо»).

(Читайте далі – на 10-11-й стор.)

Сьогодні мало кому відоме «чудо із чудес» – «El milagro de los milagros», яке сталося в іспанському містечку Каланда (Calanda), що знаходиться в 118 км від іспанського міста Сарагоси. У 23-річного Мігеля Хуана Пеллісера чудесним чином «відросла» ампутова-

• ВЕРЕСЕНЬ •
2015 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
115 / 7

Кількома рядками

ЗВЕРНЕННЯ СИНОДУ ЄПІСКОПІВ УГКЦ ЩОДО КРОВОПРОЛИТТЯ ПІД ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ 31 СЕРПНЯ 2015 Р.Б.

Синод Єпископів Української Греко-Католицької Церкви, який цими днями проводиться в Івано-Франківську, з великою тривогою сприйняв звістку про криваві провокації біля стін Верховної Ради України у м. Києві 31 серпня.

Ми рішучо засуджуємо це кровопролиття та наголошуємо, що застосування насилля у всіх формах не може бути виправдане жодними політичними цілями.

У час, коли ми повинні прагнути до консолідації нашого народу з огляду на зовнішню агресію, необачні кроки, що можуть провокувати дестабілізацію внутрішньої ситуації, є особливо небезпечними.

Закликаємо громадян України до збереження громадянського миру та конструктивного суспільного діалогу в державі.

Зазиваємо вірних нашої Церкви в усьому світі та всіх людей доброї волі до посиленої молитви за постраждалих і членів їхніх сімей.

Нехай усемилостивий Господь благословить нас миром та дарує мудрість і кріпость для захисту та розбудови незалежної України.

Від імені Синоду Єпископів УГКЦ
† СВЯТОСЛАВ

УЧАСТЬ У ПАТРІАРШОМУ СОБОРІ УГКЦ ВЗЯЛА ДЕЛЕГАЦІЯ ВІД УАПЦ

Учасниками Патріаршого Собору, який відбувся 25-27 серпня в Івано-Франківську, була також делегація від Української Автокефальної Православної Церкви, очолювана Архієпископом Харківським і Полтавським Ігорем (Ісиченком). На його думку, нові виклики XXI століття є тим, що повинно об'єднувати православних і греко-католиків. У коментарі для «Живого ТБ» владика Ігор, зокрема, сказав: «Участь у Патріаршому Соборі представників від УАПЦ – це ініціатива Блаженнішого Святослава, Глави УГКЦ, на яку ми радо відгукнулися. Тема, яку розробляє цей Собор, – «Жива парафія – місце зустрічі із живим Христом», – важлива для всіх Церков України, як традиційних, так і нетрадиційних. Адже духовне життя людини формується парафіальною громадою, до якої вона належить. Пригальмоване життя парафії, яке люди винесли з минулих часів, становить істотну перешкоду до динамізації присутності Церкви в реальності України».

За його словами, Церква, особливо Православна Церква, вийшла із Радянського Союзу, тому обтяжена низкою обмежень. «Заборонялося проповідувати, навчати дітей, займатися доброчинністю, і всього цього нам доводиться вчитися зараз», – пояснив владика Ігор (Ісиченко). «Саме тому нові виклики місії XXI століття є тим, що об'єднує православних і греко-католиків», – відзначив архиєрей УАПЦ.

НА ХАРКІВЩИНІ ВІДБУВСЯ МОЛОДІЖНИЙ ХРИСТІАНСЬКИЙ ТАБІР ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

З ініціативи Молодіжної комісії Харківського екзархату УГКЦ 23-30 серпня відбувся християнський табір для переселенців. Близько 40 учасників мали змогу оздоровитися на базі відпочинку Салтівського водосховища, що на Харківщині.

«Ціль і мета табору – не лише відпочинок, – розповів голова Молодіжної комісії екзархату о. Сергій Коваль. – Тут молодь мала можливість пізнати правди християнської віри, адже щодня о. Андрій Буняк з Полтавщини служив Святу Літургію, а семінаристи Львівської духовної семінарії проводили духовні бесіди та навчання».

Програма табору включала різноманітні ігри та тренінги, зокрема, молоді люди отримали уроки з надання першої медичної допомоги. Дуже важливим елементом був мовний діалог, адже переселенці, які спілкуються російською мовою, мали можливість побути в українському середовищі. У таборі також щодня молилися за мир в Україні, що особливо зворушливо сприймалося тими, хто у своєму житті відчув, що таке війна.

«Плануємо і надалі робити подібні табори, – ділиться о. Сергій, – а також залучати переселенців до програм «Карітасу-Харків».

Прес-служба Харківського екзархату

У неділю після Преображення Господнього Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, побував з

Відкрито духовно-просвітницький осередок Праведного митрополита Андрея

У день свята Преображення Господнього Преосвященний владика Венедикт, єпископ-помічник Львівської архієпархії, завітав до парафіян с. Скнилів-Березівка Сокільницького протопресвітерату, де відбувалося святкування храмового празника. В часі свого пастирського візиту владика звершив Архієрейську Божественну Літургію та виголосив проповідь.

«Святкуючи свято Преображення, Церква закликає нас у сьогоднішній день, щоб і ми себе преображали. Преобразати себе означає, що належить себе переминовати. Але це не є легко і просто. Усяка переміна потребує зусиль, старання і праці. Особливо цього потребує наше духовне життя», – наголосив архиєрей у своїй проповіді.

По завершенні св. Літургії усі присутні разом з владикою пішли до місця майбутнього пам'ятника Митрополиту Андрею. Тут кир Венедикт звершив Чин благословення пам'ятного

Преосвященний владика Венедикт, єпископ-помічник Львівської архієпархії, побував з пастирським візитом у парафії Матері Божої Неустанної Помочі (м. Львів, вул. Сніжна, 1), де звершив Божественну Літургію. У своїй проповіді архиєрей наголосив: «Як це є важливо, любі браття і сестри, мати милосердя до кожної людини. Часом

Поповнення у Згромадженні сестер-катехиток святої Анни

З нагоди празника Успення св. Анни Преосвященний владика Венедикт, єпископ-помічник Львівської архієпархії, звершив чин облечин двох сестер у Згромадженні сестер-катехиток святої Анни. Це відбулося при парафії

Митрополит Ігор освятив новий престіл

пастирським візитом у с. Вербляни на Яворівщині. Під час душпастирських відвідин цієї парафіяльної спільноти владика Ігор освятив престіл та звершив Архієрейську Божественну Літургію. По завершенні богослужіння архиєрей привітав присутніх молільників і нагородив о. Ігоря Кунця, адміністратора храму жовтим хрестом та набедреником і вручив йому грамоту про призначення парохом парафії Різдва Пресвятої Богородиці с. Вербляни.

каменя та місця під спорудження пам'ятника великому пастиреві українського народу і Церкви. Відтак відбулося освячення духовно-просвітницького осередку.

По завершенні урочистостей парафіяни, очолювані парохом о. Василем Білашом, висловили слова вдячності єпископу та на згадку про ці відвідини стали до спільної світлини.

Пастирські відвідини парафії Матері Божої Неустанної Помочі

ми так легко перекреслюємо чиюсь цінність. Кожна людина, якою б вона не була – гріховною, хитрою, невдячною – є все одно цінною в очах Божих. Бог певний того, що вона зміниться. Бог завжди шукає основу тої здорової частини у кожній особі, з якої можна відродити цю особу. І тому сьогоднішнє Євангеліє нас вчить дуже простої правди, що так як ми шукаємо милосердя в очах Божих, очікуємо розуміння зі сторони інших людей, так і інші люди очікують у кожній ситуації цього від нас».

По завершенні богослуження парафіяни висловили слова вдячності Преосвященному владіці Венедикту. Завершився пастирський візит молитвою «Боже великий єдиний» та архиєрейським благословенням усіх присутніх.

св. Анни, що у Львові на вул. Городоцькій, яку архиєрей відвідав із пастирським візитом.

У своїй проповіді архиєрей, зокрема, зазначив: «У Бога немає речей неможливих, нездійсненних. Але чомусь Бог нам одразу не дає того, що просимо. Може, Господь нас не любить? – Любить. Бог хоче переконатися, чи ми самі певні того, що це нам потрібне. Тому дуже важливо знати, розуміти ціль нашого життя, важливо бути витривалим у наших проханнях і важливо довіряти Богові».

Додамо, що під час Божественної Літургії сестри відновляли вічні обіти. На завершення владика Венедикт привітав новичок Згромадження – с. Марію Іванюк і с. Юлію Лозинську – та уділив усім присутнім архиєрейське благословення.

На велосипедах на батьківщину Андрея та Климентія Шептицьких

У першу неділю серпня відбулася велопроща до села Прилбичі, організатором якої виступило Управління молоді та спорту Львівської облдержадміністрації спільно з молодіжними організаціями ЛМГО «Українська молодь – Христові», «Інститут суспільних ініціатив» та ЛОМГО «Юнацтво». Подолавши понад сто кілометрів, учасники велопрощі, яких налічувалося понад 60 осіб, отримали великий заряд позитивних емоцій від просвітницької складової такого велосипедного заходу.

Дорогою було організовано проміжну зупинку в селі Страдч, де знаходиться унікальний печерний монастир XI-XIII століть, церква Успіння 1795 року, могили блаженних Конрада та Прийми, а також чудотворна ікона Богородиці. Згодом учасники продовжили мандрівку до села Прилбичі Яворівського району, де народився майбутній Митрополит УГКЦ. Тут настоятель

Висока державна нагорода для священика-капелана

У День Незалежності України о. Степан Сусу – голові Центру військового капеланства Львівської архієпархії УГКЦ та настоятелю гарнізонного храму свв. апп. Петра і Павла – вручили державну нагороду України – орден «За заслуги» III ступеня. Цей орден є державною нагородою України для відзначення видатних заслуг громадян в економічній, науковій, соціально-культурній, військовій, державній, громадській та інших сферах суспільної діяльності.

«Хочу щиро подякувати усім за те, що можу бути поруч з вами. Мій 14-й рік з військовими як капелан! Я вдячний Богові, що є не сам, що тепер нас багато! – зазначив о. Степан на своїй сторінці у Facebook. – Але, незалежно від орденів чи заслуг, мусимо пам'ятати про вічну нагороду! Для цього завжди вперед і завжди поруч!»

Військові капелани Львівщини здійснюють душпастирське служіння серед військовослужбовців та курсантів Академії сухопутних військ ім.

Напередодні свята Преображення на Яворівському полігоні о. Андрій Хомишин, військовий капелан Академії сухопутних військ та Військово-медичного клінічного центру Західного

Молитовна проща військових до Унева

З початком Успенського посту військовослужбовці, які перебувають на лікуванні у Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону, взяли участь у прощі до Унева. Разом із бійцями на духовну віднову у святе місце їздив і військовий капелан о. Андрій Хомишин.

В Уневі на гостей чекала цікава екскурсія, яку для них провів брат Василь. Зокрема, він розповів військовослужбовцям про монаше життя та про святині, які є в монастирі. Згодом усі разом із військовим капеланом помолились молебень за мир в Україні та за наших захисників.

Окрім того, в цей день учасники прощі встигли відвідати Свізький замок, після чого на них чекав перекус, який вдалось організувати за-

храму Андрея та Климентія Шептицьких отець Андрій розповів про історію роду Шептицьких та про внесок Андрея і Климентія Шептицьких у розвиток української справи.

Жителі села Прилбичі проявили неабияку радість з приводу відвідання цього святого місця такою кількістю молоді. Вони пригостили учасників чаєм і випічкою. Захід проводився в рамках відзначення Року Андрея та Климентія Шептицьких.

Освітній портал Львівщини

Церква і військо

гетьмана Петра Сагайдачного, учнів Львівського державного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Крут, поранених та медиків Військово-медичного клінічного центру Західного регіону, мобілізованих Яворівського полігону, військовослужбовців Львівського гарнізону ЗСУ та Національної гвардії України. Також Центр провадить душпастирське служіння у зоні АТО, займається духовною та матеріальною підтримкою поранених, реабілітацією учасників АТО та їхніх сімей.

Відразу три військовослужбовці прийняли Тайну Хрищення на полігоні

регіону, уділив святі Тайни Хрищення та Миропомазання трьом військовослужбовцям. Усі троє – Олександр із Кривого Рогу, Андрій із Київщини та Олександр із Черкащини – зараз проходять підготовку на Яворівському полігоні, аби згодом відбутися в зону бойових дій. Військовий капелан подарував новохрищеним молитовники «Молись і служи», а іншим військовослужбовцям – вервиці та іконки з текстом молитви.

вдяки волонтерам.

Загалом до прощі долучилось близько 30 осіб. Організаторами цього заходу став Центр військового капеланства ЛА УГКЦ. Військові капелани висловлюють щире подяку братам Унівської лаври за гостинність та цікаві екскурсії.

ГОЛОВНИЙ КАПЕЛАН ОСВЯТИВ ПАМ'ЯТНИК ДЕСАНТНИКАМ, ЩО ЗАГИНУЛИ В ЗОНІ АТО
У першу неділю серпня на центральній алеї на території 80-ї окремої аеромобільної бригади у Львові військовослужбовці спорудили пам'ятник побратимам, які загинули у війні з російським агресором. Освятити пам'ятний знак на честь героїв-десантників голова Центру військового капеланства Львівської архієпархії УГКЦ, настоятель Гарнізонного храму свв. апп. Петра і Павла о. Степан Сус.

«90 прізвищ. Скалічених доль. Зруйнованих сімей. Вбитих горем батьків. Дітей, що по волі російських окупантів залишилися сиротами. Сумним цього разу видалось святкування Дня ВДВ. Але разом з тим і гордим, адже наші солдати кров'ю і життям, не чекаючи подяк чи нагород, довели, що Україна буде незалежною! Адже її є кому захистити», – підкреслив у своєму зверненні підполковник Тарас Грень.

У ДЕНЬ ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЬОГО ВІЙСЬКОВИКИ ПРИГОЩАЛИСЯ СВЯЧЕНИМ
З нагоди свята Преображення Господа нашого Ісуса Христа на Яворівському полігоні відбулось освячення первоплодів. Для курсантів Академії сухопутних військ, які зараз проходять тут курс молодого бійця, освятити фрукти військовий капелан о. Андрій Сіданич.

Капелани висловлюють щире подяку жертводавцям, за підтримки яких вдалось організувати це свято.

ВІЙСЬКОВІ ПОВЕРНУЛИСЯ З ПАЛОМНИЦЬКОЇ ПОДОРОЖІ ДО ТЕЗЕ

Нещодавно учасники паломницької подорожі, серед яких було 12 військовослужбовців, разом з працівниками «Фундації духовного відродження» повернулися з Тезе – місця, куди безліч людей з різних куточків світу приїжджають для того, щоб разом помолитися, досвідчити велич Божої любові. Поїздки очолив духівник – о. Тарас Мільян, керівник БО «Фундація духовного відродження» ЛА УГКЦ.

– У святковий недільний ранок разом з українською діаспорою в Парижі наша група подорожуючих разом молилися під час Літургії за припинення війни. Після молитви воїни висловили парафіянам собору святого Володимира Великого свою вдячність за турботу та всебічну підтримку українського війська з-за кордону й поділилися тим, що дитячі малюнки розчулюють до сліз «дорослого бородастого дядька» на лінії фронту, – розповідає о. Тарас. І веде далі:

– Окрім духовної мандрівки до Тезе, учасники мали нагоду відвідати Прагу, Мюнхен, Париж, Відень, Верону, Венецію, а також відпочити на Лазурному узбережжі Франції – в Ніцці та Монако. Наприкінці подорожі ми стали свідками того, як за такий короткий період часу військові, тепер вже наші друзі, відновилися у простому живому спілкуванні, у спільному побуті під час мандрівки, й наскільки важливою для них є не лише матеріальна, але й психологічна та духовна підтримка.

«Фундація духовного відродження»

ЄПИСКОПИ УГКЦ МОЛИЛИСЯ ЗА ЖЕРТВ НКВС В УРОЧИЩІ «ДЕМ'ЯНІВ ЛАЗ»

30 серпня члени Синоду Єпископів відвідали «Дем'янів Лаз» – урочище біля Івано-Франківська, де в 1941 році масово розстріляли в'язнів тюрми НКВС. У 1989 році проведено розкопки, під час яких було знайдено людські кістки та ідентифіковано 524 людини. Знайдені людські рештки перепоховали і неподалік у 1998 році відкрили меморіальний комплекс «Дем'янів Лаз».

Спочатку всі владика разом із чисельно зібраними місцевими мешканцями помолилися панахиду за упокій усіх загиблих. Відтак владика мали нагоду оглянути трагічну, повну драматичних історичних документів та експонатів експозицію музею «Дем'янів Лаз». На завершення всі присутні молилися за невинно загиблих, закатованих жертв тоталітаризму, стоячи перед їхніми братськими могилами.

ПАТРІАРШИЙ СОБОР В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

25-27 серпня в Івано-Франківську відбувся Патріарший Собор УГКЦ. Захід розпочався Божественною Літургією, яку очолив Глава УГКЦ Блаженніший Святослав. Учасниками Патріаршого Собору були представники 57 країн світу. Теми трьох днів засідань: «Слово Боже і катехизація. Місійний дух», «Літургія і молитва. Сопричаста та єдність», «Служіння ближньому. Провід – управління дарами».

За словами секретаря Патріаршого Собору митр. прот. Олега Каськіва, делегати проживали у готелі «Надія», робочі зустрічі проходили в Івано-Франківському обласному музично-драматичному театрі. Кожен делегат отримав спеціальну сумку, у якій були картки для голосування з підписами «за», «проти» та «утримався», програма Собору, книга «Богослужіння», записник із логотипом заходу, ручка та допоміжні матеріали.

«Ця сесія Собору має визначити, що в нас добре, що в нас не добре, і що слід зробити, щоби це не добре виправити. Фактично два з половиною роки ми готувалися до цієї події – це своєрідний іспит сумління для Церкви...» – зазначив напередодні Собору митр. прот. Олег Каськів.

Упродовж трьох днів роботи Собору відбувалися пленарні засідання, на яких обговорювалися актуальні для Церкви питання. Після обіду учасники працювали в малих групах. Для цього було задіяно 16 аудиторій педагогічного інституту Прикарпатського університету по вул. Степана Бандери в м. Івано-Франківську.

Для того, щоб делегати Патріаршого Собору змогли краще пізнати Прикарпаття, для них були проведені різноманітні екскурсії. Зокрема, вони відвідали Яремче, Коломию, Гошів, Крилос та давній Галич, туристичний комплекс «Буковель». Також було організовано екскурсію безпосередньо в Івано-Франківську.

УЧАСНИКИ СОБОРУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ ПОМ'ЯНУЛИ ГЕРОІВ УКРАЇНИ

Учасники Патріаршого Собору на чолі з Отцем і Главою Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішим Святославом помолитися за вічну пам'ять Героїв України в Меморіальному сквері Івано-Франківська, де поховані учасники національно-визвольних змагань та сучасні герої України, зокрема Роман Гурик, який загинув на Майдані, та воїни, які загинули торік на горі Карачун.

Звертаючись до присутніх зі словом, Блаженніший Святослав відзначив, що осердям, головною благовістю Церкви є те, що наш Спаситель помер на хресті, але воскрес у славі. Навіть коли ми молимося за наших покійних, то ісповідуємо віру в розп'ятого, але воскреслого Спасителя, який є переможцем смерті. Тому навіть коли ми поминаємо наших покійних, то переживаємо це з християнською надією на перемогу над смертю, над усяким злом.

«У контексті нашої роботи на Соборі ми хотіли прийти сюди, щоби вшанувати Героїв України. Поминаючи їх, кажемо, що хочемо разом бути на висоті, показати всьому світові, що ми живемо як народ героїв у героїчний час», – наголосив Глава УГКЦ.

НА СОБОРІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ «ОБЛИЧЧЯ ЖИВОЇ ЦЕРКВИ»

В рамках роботи Патріаршого Собору в Івано-Франківську відбувся прем'єрний показ фільму під назвою «Обличчя живої Церкви». Як розповів керівник Департаменту інформації УГКЦ о. Ігор Яців, документальний фільм «Обличчя живої Церкви» створено «Живим телебаченням». Головною у фільмі є розповідь Блаженнішого Святослава, Отця і Глави УГКЦ, про Церкву загалом і зокрема про її Стратегію розвитку до 2020 року «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом». Розповіді Блаженнішого Святослава супроводжуються відеорядами, відзнятим «Живим.ТБ» у різних парафіях УГКЦ у всій Україні – Півдні, Півночі, Сході і Заході.

Разом із реалізацією цього проекту паралельно було реалізовано ще один: створено тринадцять відеорозповідей про живі парафії УГКЦ в Києві, Чернівцях, Самборі, Івано-Франківську, Дубно, Одесі, Мелітополі тощо. Ці фільми будуть транслювати на одному з загальнонаціональних каналів.

Освячено пам'ятник Праведному митрополитові Андрееві в Івано-Франківську

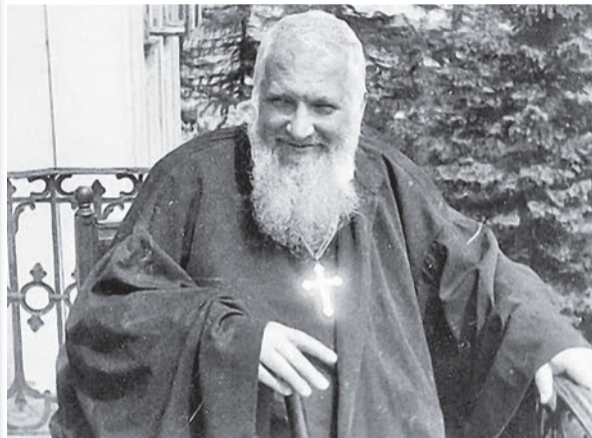
Під час роботи Собору в Івано-Франківську Блаженніший Патріарх Святослав освятив пам'ятник праведному митрополиту Андрееві Шептицькому. Пам'ятник споруджено до 150-річчя від дня народження митрополита Андрея та до 130-річчя Станіславівської (Івано-Франківської) єпархії, яка була створена в 1885 році. Якраз третім єпископом єпархії став 34-річний Андрей Шептицький. 24 вересня 1899 року відбулася його інтронізація в катедральному соборі Святого Воскресіння в Івано-Франківську.

«Ми прибули сюди, – каже Глава УГКЦ, – щоб, зокрема, освятити цей пам'ятник митрополиту Андрееві і щоб ще раз вдивитися в обличчя цього Мойсея українського народу. Ми бачимо постать праведного Митрополита

серед діточок як батька, як учителя віри, як того, хто передає в їхні руки найцінніше, що має український народ, – його віру в Бога».

Глава Церкви подякував усім і кожному, хто посприяв тому, що постав цей монумент Митрополитові. Також і Митрополит Івано-Франківський Володимир (Війтишин) подякував творцям проекту і жителям Івано-Франківська. Владика відзначив, що містяни з радістю сприйняли звістку, що на Прикарпатті буде пам'ятник праведному Митрополиту, і жертвували кошти на його спорудження

У завершальному процесії беатифікації Андрея Шептицького свій висновок мають зробити лікарі. Процес дослідження історичних документів завершився. Про це в Івано-Франківську на прес-конференції повідомив Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав.

«Тепер необхідно дослідити чудесне оздоровлення, яке зафіксоване і відбулося за молитвами митрополита Шептицького... Це чудо, яке було зафіксовано

У беатифікації Андрея Шептицького останнє слово – за лікарями

у США, було канонічно оформлено і вже має оцінку достовірності. Тепер збиратимуться лікарі, які розглядатимуть медичну довідку і стан здоров'я до та після оздоровлення. З'ясують, чи могли бути якісь природні причини, які не пов'язані з чудесним зціленням. Це досить прискіпливий і складний процес. Коли він завершиться, тоді ми можемо сказати, що процес беатифікації закінчився і будемо мати урочисте проголошення митрополита Андрея Шептицького блаженним», – повідомив Блаженніший Святослав.

За його словами, «процес звинувачення, виправдання та дослідження історичних документів», який тривав майже півстоліття, закінчився. Після того як Папа Римський проголосив усьому світові героїські чесноти Митрополита, Католицька Церква називає його праведним.

ukrinform.ua

Свято Успіння Божої Матері в Кременчуці

Цьогоріч, уже вдруге, відсвяткувала храмова свято Успіння Божої Матері однойменна парафія в м. Кременчук на Полтавщині. З огляду на будень, святкування перенесли на неділю. На свято прибуло духовенство екзархату: о.-декан Олександр Дядя із Сум, о. Роман Валявка, а також о. Андрій Буняк та о. Василь Улішак з родинами. Отець Василь з їмостою Надією приїхав до Кременчука вперше. Приемно було бачити також і помічника настоятеля римо-католицької парафії св. Йосифа-Трудівника о. Мар'яна.

Слід зазначити також, що майже кожен з парафіян приніс із собою смачні гостинці, щоби після Св. Літургії поспілкуватися і спільно потрапезувати.

З благословення Преосвященного владыки Тараса Сеньківа, єпарха Стрийського, і за сприяння Комісії у справах молоді Стрийської єпархії, відбулось міжконфесійне молитовне сходження на гору Говерлу – «За єдність Христової Церкви і народу!», присвячене 150-літтю від дня народження Слуги Божого митрополита Андрея Шептицького. Участь у сходженні взяли близько 80 осіб з Львівщини та Івано-Франківщини.

З Божою поміччю вже 14-й рік поспіль учасники молодіжної спільноти «Надія Христового Виноградника» під проводом пароха села Станків на Стрийщині о. Ігора Гілецького, який є організатором

З молитвою підкорили Говерлу

сходжень, підкорюють цю вершину. Участь у сходженні взяла також молодь зі Стрия, Дрогобича, Львова та сіл Горішнє і Долішнє зі своїм парохом о. Тарасом Костиком.

Багато хто з учасників підкорював Говерлу вперше, та були й такі, які йшли вже не перший раз. Дорога була нелегкою, але у всіх був один намір – разом з Божою допомогою, вийшовши на гору, помолитися за мир та спокій в Україні, за полеглих героїв Небесної Сотні і воїнів на сході України.

Долаючи фізичні труднощі, з зупинками стаяв Хресної Дороги, усі

вийшли на вершину гори, де було відслужено Божественну Літургію. На вершині, незважаючи на сильний вітер, прочани поєдналися з Богом в Таїнстві святого Причастя. Молилися як у спільних, так і в особистих наміреннях.

На завершення всі присутні виконали на вершині гори гімн України. Переповнені емоціями та враженнями, милуючись краєвидами Карпат та водоспадом у м. Яремче, всі успішно повернулись до своїх домівок.

Повідомив учасник сходження бр. Назар ЮЗВЯК

На даний момент працюємо над встановленням куполу храму. Крім того, ще плануємо влаштувати зовнішнє утеплення стін та встелити керамічною плиткою долівку у храмі.

Повідомив о. Роман АТАМАН.

Священик благословив курсантів-моряків

Наприкінці серпня на запрошення капелана Військово-морських сил України о. Олександра Смеречинського до курсантів-моряків завітав настоятель одеського храму святого апостола Андрія Первозванного о. Ігор Тарас. Тут священик мав можливість помолитись і благословити курсантів, які, в присутності представників командування флоту, керівництва міста та області, представників духовенства, а також своїх рідних і близьких, склали присягу на вірність народу України. У цей непростий для країни час 105 курсантів пов'язали своє життя з військовою службою, з виконанням складних, непростих, але почесних завдань.

Благословляючи молодих юнаків, о. Ігор наголосив на тому, що вони повинні зберігати вірність своїй державі, вірність присязі, яку склали, та ніколи не зрадити її. Молоді люди, які присягають на вірність своєму народові та готові захищати рідну землю, це велика сила, яку ніколи та нікому не здолати.

Греко-католики Кіровоградщини вітали свого єпископа

У день свята Преображення Господнього пресвященний владика Михаїл (Бубній) побував з душпастирським візитом на Кіровоградщині. Парафіяльна спільнота на чолі з адміністратором о. Ярославом Волосецьким зустріла архиєрея із хлібом та сіллу, щирими привітальними словами та відкритими серцями. Тут, в однойменному храмі, що у селі Червоновершка Компаніївського району, владика у співслужінні канцлера Одеського екзархату о. д-р Миколи Слободяна, декана Кіровоградського деканату о. Івана Третяка та римо-католицького священика з м. Кіровограда о. Вітольда звершив Божественну Літургію.

У своїй проповіді владика Михаїл зазначив, що нині «горою Тавор, де кожний віруючий може зустрітися з Христом, є парафіяльний храм. Нам потрібно приходити на це місце особливого перебування Божого, щоб побачити славу Єдинородного та переобразити своє життя за взірцем заповідей Божих».

Святкування храмового празника було сповнене молитвою та відбувалось у родинній атмосфері парафіяльної спільноти. Після Архиє-

Важливим є те, що 11 курсантів, які склали присягу, були учасниками бойових дій на сході нашої держави та все ж обрали для себе професію офіцера.

Дуже привітно і тепло прийняли священика УГКЦ військової всіх рангів. Вражає патріотизм та український дух українських ВМС, вірних патріотів рідної Батьківщини – України.

Повідомив о. Ігор ТАРАС

рейської Божественної Літургії владика освятив воду та первоплоди, що їх вірні приготували.

У своєму подячному слові отець-декан Іван Третяк пригадав усім присутнім про те, що рівно 18 років тому у храмі Преображення ГНІХ у м. Львові нинішнього владика було рукоположено на священика із рук Блаженнішого Любомира (Гузара). Побажавши щедрих Божих ласк і натхнення у нелегкій душпастирській праці, священнослужителі та всі парафіяни заспівали своєму архиєресві многоліття.

Прес-служба Одеського екзархату УГКЦ

Єпископ Михаїл Колтун – почесний громадянин Буського району

під час урочистості з нагоди 24-тої річниці Незалежності України.

Архиєрей щиро подякував за довір'я і зазначив, що нагорода «є великим авансом, який спонукує до того, щоб бути добрими християнами та добрими патріотами нашого народу, щоби своїм життям зробити добрий внесок і правильний вибір для всіх нас». Говорячи про святкування Дня Незалежності, архиєрей сказав: «Вся Україна святкує і переживає цю подію. Наше покликання – відстояти нашу українську землю, все, що на ній, і всіх, що на ній живуть, щоби свобода та незалежність, за якою стоять слова Божі, були насправді. Це є наша спадщина від Бога і від тих людей, які пережили великі зміни. Наше покликання на землі – зробити той незатертий внесок для добра теперішніх і майбутніх поколінь».

Прес-служба Сокальсько-Жовківської єпархії

НА ПРИКАРПАТТІ ВПЕРШЕ ЗАСІДАВ ВЕЛИКИЙ СИНОД ЄПІСКОПІВ УГКЦ

У передостанній день серпня в Івано-Франківську розпочав роботу Синод Єпископів нашої Церкви. Метою цього Синоду було оновлення Стратегії Церкви-2020 та розгляд теми про парафіяльне душпастирство і новітні виклики та обставини, які настали за останні роки в Україні. Як попередньо повідомив владика Богдан (Дзюрах), секретар Синоду Єпископів, основна тема Синоду «Парафіяльне душпастирство і новітні виклики».

За його словами, Синод також ставив перед собою завдання оновити душпастирську програму Церкви «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом» у світлі нових викликів, які постали перед нашою Церквою і нашим народом, зокрема, впродовж останнього року.

«Ми не могли оминати подій, які відбуваються в Україні, тому що ми всі живемо цими подіями. Тож на Синоді буде приділено особливу увагу позиції Церкви та її душпастирському служінню в контексті сьогоднішньої війни на Сході України», – сказав владика Богдан.

Синод Єпископів завершив свою роботу у неділю, 6 вересня.

ЧЛЕНИ СИНОДУ ЄПІСКОПІВ УГКЦ ПОМОЛИЛИСЯ ДО СВЯТОГО ДУХА ТА СКЛАЛИ ПРИСЯГУ

Напередодні початку робочих засідань члени Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви помолилися до Святого Духа. Молебень до Святого Духа показує духовну природу того зібрання, яке ми називаємо Синодом Єпископів УГКЦ. «Церква хоче цим підкреслити, що рішення, які прийматимуть єпископи, мають на меті здійснювати не людські, а Божі плани. Ми просили, щоб Бог дав нам мудрість шукати Його волі й силу здійснювати те, що Він від нас і від нашої Церкви хоче», – пояснив у своєму коментарі владика Богдан (Дзюрах), секретар Синоду Єпископів УГКЦ.

Після молебню єпископи склали присягу про нерозголошення інформації щодо осіб, а також усього того, що може зашкодити Церкві. За традицією, присягу зачитав найстарший за єпископською хіротонією присутній на Синоді владика. «Часом через необережні висловлювання може постраждати якесь добре діло чи особа. Може зазнати неслави кандидат на єпископа, який не був обраний», – пояснив для «Живого.ТБ» владика Степан (Меньок), екзарх Донецький.

Присягу про нерозголошення таємниці склали також священики й монахині, які під час Синоду виконують секретарські та організаційні функції. Усі інші загальноцерковні питання, за словами секретаря Синоду, будуть надбанням вірних.

ПАПА ФРАНЦИСК БЛАГОСЛОВИВ ЧЛЕНІВ СИНОДУ УГКЦ НА ПЛІДНУ РОБОТУ

«Як Папський представник в Україні, маю честь і радість висловити від імені Його Святості Папи Франциска найкращі побажання повного успіху обговорень Синоду Української Греко-Католицької Церкви», – цими словами розпочав своє привітальне слово Архієпископ Томас Едвард Галліксон, Апостольський нунцій в Україні, звертаючись до владик УГКЦ під час першого робочого засідання Синоду Єпископів УГКЦ.

Апостольський нунцій зауважив, що цього року Синод відбувається після Собору УГКЦ, присвяченого темі «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом». З цього приводу він сказав: «Незважаючи на всі зміни, що відбуваються у світі, – урбанізація, мобільність, перенасичення технікою і так далі, святиня зі священиком та спільнотою залишається безпечним портом, пристанню також і посеред страждань, що для улюбленої України не виключає навіть жорстокої агресії».

На завершення свого виступу Архієпископ Томас передав усім членам Синоду благословення Святішого Отця Франциска, Папи Римського.

У переддень свята Незалежності України достойним людям Надбужжя вже традиційно присвоюють величну нагороду «Почесний громадянин Буського району». Особливістю цього річного свята було нагородження почесними грамотами патріотично свідомих людей, готових до самопожертви, які займаються волонтерством. Радісним є те, що такої високої нагороди удостоївся і Пресвященний Михаїл Колтун, Правлячий архиєрей Сокальсько-Жовківської єпархії. Йому було вручено нагороду

Папа, Церква, Ватикан

ПАПА ФРАНЦИСК ЗУСТРІВСЯ ЗІ СВИДКОМ ЗВІРСТВ ДЖИХАДИСТІВ

Папа Римський Франциск прийняв халдо-католицького священика з Іраку Саміра Юсефа. Священнослужитель розповів понтифіку про драматичну ситуацію, в якій опинилися біженці, які втікають від джихадистів.

Отець Самір Юсеф, який духовно опікується п'ятьма селищами в іракській області Амадіяк, що поблизу кордону з Туреччиною, показав Папі два альбоми фотографій, на яких зафіксовано трагедію біженців, що перебралися в Іракській Курдистан, рятуючись від «Ісламської держави».

«Я бачив своїми очима сцени неймовірного горя і відчаю, – розповів іракський священик. – Люди вмирили від голоду прямо на дорозі. Доценту знищуються сліди християнської присутності, яка налічує тут вже дві тисячі років. Але ж ми, християни – не пришельці і не гості на цій землі!»

У своїй парафії о. Юсеф робить все можливе, щоб допомогти біженцям, надати їм їжу, нічліг, ліки. Халдейський священик також висловив подяку Папі за його пожертвування і заклик до міжнародного співтовариства. «Понтифік може бути впевнений: в арабському світі дуже уважно прислухаються до його голосу, і це дає християнам відчуття, що вони не забуті», – відзначив о. Юсеф.

За матеріалами: Католицький Оглядач

ЧУДО В ІСПАНІЇ: ПОЖЕЖА НЕ ЗАЧЕПИЛА ЛЮРДСЬКУ БОГОРОДИЦЮ

У липні ц.р. на військовій базі в Ель-Голосо неподалік Мадрида, де розташовується бронепіхотна бригада «Гуадаррама», вибухнула пожежа. Як повідомляють медіа, коли вогонь приборкали, виявилось, що посеред попелища стоїть неушкоджена скульптура Матері Божої Люрдської. Як статуя, так і трава та квіти біля неї абсолютно не постраждали від пожежі, що спалахнула в день найвищої спеки, 30 липня.

Вочевидь, ніхто не розуміє, як це могло статися. Навіть на підставці, в якій стояли квіти, не виявлено й сліду сажі чи диму, що для пожежі завжди є звичним. Цікаво, що більшість солдатів навіть не знали, що на території цієї частини є статуя Матері Божої Люрдської, бо навколо розрослися бур'яни. Доказом істинності події служить фотознімок.

За матеріалами: fronda.pl, CREDO

НА ЧЕШЬ БЛ. ОСКАРА РОМЕРО НАЗВАНО АСТЕРОЇД

На честь бл. Оскара Арнульфа Ромеро-і-Гальдамеса, убитого 35 років тому архієпископа Сан-Сальвадора, названо астероїд. Небесне тіло, відоме раніше під назвою «13703 (1998 OR13)», знаходиться в так званому поясі астероїдів – області Сонячної системи, розташованій між орбітами Марса і Юпітера. Тепер воно називається: астероїд «13703 Romero».

Про перейменування космічного об'єкта стало відомо з останнього «Циркуляра малих планет» («Minor Planet Circulars») – документа, який готується щорічно за сприяння Міжнародного астрономічного союзу, – повідомляє Християнський портал КІРІОС з посиланням на Радіо Ватикан. Сайт «Лабораторії реактивного руху» («Jet Propulsion Laboratory») науково-дослідницького центру НАСА підтверджує, що астероїд названий на честь сальвадорського архієпископа, оголошеного цьогогоріч блаженним.

Надання небесному тілу імені Оскара Ромеро доповнила метафора, яку префект Конгрегації з канонізації кардинал Анджело Амато застосував під час церемонії беатифікації цього мученика і захисника бідних: «Ще одна блискуча зірка засяяла на американському духовному небосхилі».

Астероїд, названий на честь сальвадорського блаженного, був відкритий бельгійським астрономом Еріком Вальтером Ельстом в 1998 році. Зараз відстань до нього становить близько 3457 астрономічних одиниць або 517159837 км.

Після зустрічі з Папою Франциском лідер Куби задумався про Бога

Повертаючись зі святкування дня Перемоги у Москві, президент Куби Рауль Кастро зробив зупинку в Римі, де відбув аудієнцію у Святішого Отця. По завершенні аудієнції кубинський лідер заявив, що дуже вражений зустріччю з Папою Франциском і навіть подумує про те, щоби знову почати молитися до Бога. «Я знову почну молитися і повернуся в лоно Церкви, якщо Папа продовжить свою службу з таким же завзяттям», – признався Кастро.

Варто зазначити, що Рауль Кастро, як і його рідний брат Фідель, в дитинстві був хрищений у Католиць-

кій Церкві, проте після революції на Кубі почалися гоніння на Церкву і про Бога взагалі не йшлося.

Офіційну зустріч з Папою у Ватикані кубинський президент ініціював з бажанням подякувати йому за допомогу у відновленні відносин між Кубою і США. Адже відомо, що понтифік відіграв важливу роль у таємних переговорах між Гаваною і Вашингтоном, в результаті яких у грудні було оголошено про відновлення дипломатичних відносин між США і Кубою. «Я подякував Папі за все, що він зробив для нас», – заявив Рауль Кастро після завершення зустрічі у Ватикані. Спостерігачі відзначають, що аудієнція тривала майже годину, і що це є незвичним для недільного протоколу Папи.

Папа Франциск добре знайомий з Кубою, адже в минулому він написав книгу про відносини між Католицькою Церквою та комуністичною владою острова. Він збирається з візитом на Кубу і стане третім Папою, який відвідає Кубу – після Івана Павла II в 1998 році і Венедикта XVI у 2012 році.

Востаннє Рауль Кастро був у Ватикані в 1997 році, коли обіймав посаду міністра оборони. Тоді він готував історичний візит Івана Павла II до Гавани.

Меса від Енніо Морріконе

Легендарний італійський композитор Енніо Морріконе написав музичний супровід до Меси і присвятив його Папі Франциску. Перше виконання цього твору відбулося 10 червня в римській церкві Del Gesu, що належить єзуїтам.

У своєму інтерв'ю італійській газеті «Corriere della Sera» композитор розповів, що особисто передав партитуру Папі. «Його співробітники відійшли і залишили нас одних. Переповнений емоціями, я не міг вимовити й слова. Він мовчав і теж нічого не говорив – дивився на мене і чекав. Так тривало довгі п'ять хвилин.

Не знаю, чи чув він про мене, я його не питав про це», – повідав Морріконе.

У своєму творі, названому «Missa Papae Francisci», композитор двічі використав мотиви зі своєї музики до фільму «Місія», пояснюючи це тим, що кінострічка оповідає про служіння єзуїтів в Парагваї. Як зауважують знавці, це – перша Меса, присвячена живому понтифіку.

Енніо Морріконе – один з найвідоміших композиторів сучасності та один з найбільш відомих у світі композиторів кіно. Лауреат премії «Оскар» за видатні заслуги в кінематографі, удостоєний премій «Золотий глобус» та «Греммі». Написав саундтреки до фільмів «Одного разу в Америці», «Місія», «Професіонал», «Спрут», «Кароль. Людина, яка стала Папою Римським», «Безславні виродки», «Гамлет», «Куди приводять мрії», «72 метри» та низки інших.

Ennio Morricone

MISSA PPAE FRANCISCI ANNO DUCENTESIMO A SOCIETATE RESTITUTA

10 giugno 2015

La Provincia d'Italia della Compagnia di Gesù
l'Associazione Ex Alunni del Collegio M. Massimo - Roma
La Rettoria del SS. Nome di Gesù all'Argentina - Roma

Обвинувач Папи виявився співробітником хунти

Якийсь Гораціо Вербіцкі, журналіст, що неодноразово й публічно звинувачував Хорхе Маріо Берґольйо у співпраці з аргентинською хунтою, сам був її платним співробітником. Це довели двоє журналістів – Габріель Левінас і Серхіо Серрічіо – опублікувавши результати свого розслідування, яке тривало 14 місяців і має назву «3 Богом і дияволом». Про це повідомляє «Vatican Insider». Ці журналісти отримали доступ до документів, згідно з якими, Вербіцкі співпрацював з диктатурою з 1978 по 1982 рік і отримував зарплату.

У своїй книзі «Мовчання» Гораціо Вербіцкі розповідав про

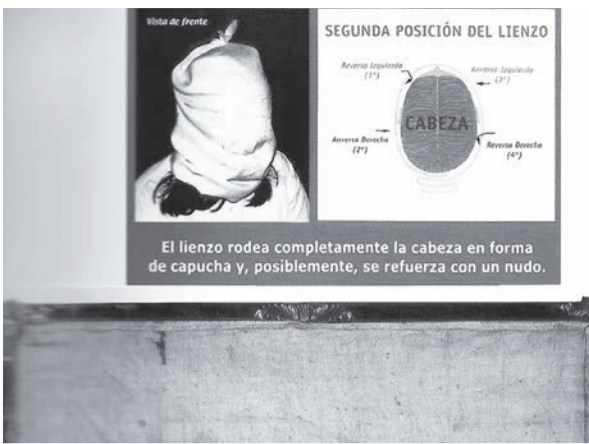
викрадення військовими двох священиків-єзуїтів Орландо Йоріо і Франсіско Халікса, що душпастирювали в кварталі бідності. Після того, як єзуїти відмовилися зрадити свій обов'язок і кинути паству, Берґольйо нібито повідомив хунті, що священики більше не перебувають під заступництвом Церкви. Священики

були викрадені, їх тримали в таємній в'язниці, катували. Папа, будучи ще єпископом, неодноразово пояснював надуманість цих звинувачень, стверджуючи, що він попереджав обох священиків про небезпеку і наполегливо просив їх сховатися в стінах одного з єзуїтських монастирів. Ті, однак, не прислухалися. І коли їх полонили, Берґольйо попросив звільнити їх, що і сталося через кілька місяців.

У 2013 році, коли старі звинувачення Папи знову було витягнуто з архіву, о. Франсіско Халікс заявив, що Берґольйо непричетний до їх викрадення.

Вчені виявили сумісність Туринської плащаниці і т.зв. Судара з Ов'єдо

дицини Альфонсо Санчес Ермосілья повідомив, що дослідження підтвердило повну сумісність Туринської плащаниці та Судара з Ов'єдо. «Вони покривали мертве тіло однієї й тієї ж людини», – підсумував іспанський дослідник. Обидві реліквії виготовлені з однакової тканини, мають сліди пилку одних і тих же рослин, що походять зі Святої Землі, й однакового типу плями, які співвідносяться з ранами, відповідними до опису страстей Христових в Євангеліях. Однак, на відміну від Туринської плащаниці, на Сударі немає такого ж чіткого зображення Христа, але на його тканини є плями, які, як вважають, з'явилися від Крові Христа після Його розп'яття на хресті.

До VII століття Судар зберігався в Єрусалимі, а потім потрапив до Іспанії. Від 840 року Судар зберігається в каплиці, що знаходиться зараз в соборі Святого Спасителя в місті Ов'єдо на півночі Іспанії.

Конференція, присвячена дослідженням Туринської плащаниці, проходить цьогогоріч одночасно з поклонінням цій реліквії, яке триває в Турині вперше за час понтифікату Папи Франциска.

Седмица.Ru

На конференції, присвяченій науковим дослідженням Туринської плащаниці, прозвучала доповідь, з якої випливає, що плями на Плащаниці повністю сумісні з тими, які знаходяться на менш знаменитій реліквії – т.зв. Сударі з Ов'єдо.

Судар з Ов'єдо (Іспанія) – шматок тканини, який, за переказами, був використаний для обгортання голови Ісуса Христа після Його розп'яття.

Виступаючи на конференції, доктор судової ме-

У США напівсліпа дівчина-мусульманка зі Шрі-Ланки прийняла християнство

22-річна мешканка штату Огайо Ріфка Бері випустила книгу про свій складний і довгий шлях до християнства.

Ще у 12-річному віці, коли більшість дітей переходить через труднощі шкільних клопотів та підліткових відносин, Ріфка Бері прийняла тверде рішення таємно прийняти християнство. Це рішення повністю змінило її долю і привнесло в її життя постійне відчуття страху.

«Я виросла в надзвичайно побожній і суворій сім'ї, – говорить Бері. – Але мене спіткали дві біди, через які нам довелося покинути Шрі-Ланку. Спочатку мій брат ненавмисно пошкодив мені праве око, і через це я наполовину осліпла, а потім наді мною вчинив насильство далекий родич нашої сім'ї». Нещасна дівчина не отри-

чала ні співчуття, ні підтримки серед родичів. Навпаки, вони накликали ганьбу та осуд на сім'ю.

Вперше дівчинка познайомилася з християнством ще школяркою. «Мене знайшла любов, – говорить Бері. – І саме в ній

полягає ота різниця, що приголомшує мене і сьогодні, вже через роки. В ісламі, наскільки я його пізнала по собі, все побудовано на страху, жорстокості і гніві. Ти підкоряєшся Аллаху тільки тому, що боїшся його гніву і покарання, а в християнстві ми покоряємося, бо любимо Господа всім серцем».

У 2009 році, коли Бері було 16 років, викрилося її навернення до християнства, і вона втекла від своїх рідних.

«Якби довелося пройти через все це знову, я б поступила точно так само, адже я зуміла знайти себе і відчула величезну любов та співчуття, – говорить вона. – Я люблю своїх рідних і дуже хочу, щоб вони також побачили і досвідчили ту свободу та всепрощення, яке я знайшла в Ісусі, і я теж від усього серця прощаю їм».

Руїни візантійської церкви під Єрусалимом

Під Єрусалимом виявили руїни церкви, спорудженої півтори тисячі років тому, у візантійський період (V-VII ст.). Знахідку виявили випадково, під час робіт з розширення автотраси.

Фундамент церкви – 16 метрів завдовжки. У бічній каплиці – біла мозаїчна підлога, стіни отиньковані, а в північно-східному кутку знаходилась купіль для хрищення. Збоку прибудована дзвіниця. Стіни храму були прикрашені фресками – про це свідчать виявлені тут барвники. Серед інших цікавих знахідок – лампади, монети, скляні посудини, фрагменти мармуру і мушлі моллюсків з перлами.

Залишки храму виявили посеред руїн заїжджого двору. Тут колись відпочивали подорожні, що прямували до Святої Землі з узбережжя Середземного моря. Зараз майже по тому ж маршруту проходить траса № 1 між Єрусалимом і Тель-Авівом, а в селі Абу-Гош, поруч з яким ведуться розкопки, продовжують зупинятися на відпочинок тисячі вже сучасних паломників.

Як відомо, останнім часом на одному з каменів Стіни плачу – єдиної стіни, яка залишилася від другого Єрусалимського храму – з'явилася мокра пляма. Спочатку висловлювалося чимало версій причини цього явища, серед яких були як містичні, що твердили про швидкий прихід Месії, так і більш приземлені,

Після завершення розкопок всі виявлені артефакти передадуть до музеїв Ізраїлю, а руїни церкви і заїжджого двору будуть законсервовані для демонстрації наступним поколінням.

ntdtv.ru

Розгадано таємницю Стіни плачу

що припускали витік в каналізаційній трубі, що проходить над Стіною плачу.

Після ретельної перевірки того, що сталося, з'ясувалося, що причиною появи мокрої плями стала не вода, а сік рослини, яка проросла поміж

каменів древньої стіни. Корінь рослини надломився, і з нього витікає рідина, яку сприйняли за сльози. Про це повідомив Йосеф Швінгер – керівник організації, під охороною якої знаходяться святі місця Єрусалиму, передає Jewish.Ru.

Мандруючи Інтернетом

РЕКТОРОМ ПАПСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВПЕРШЕ СТАЛА ЖІНКА

У Папського університету в Саламанці (Іспанія) – новий ректор. Вперше в історії цього навчального закладу керівну посаду зайняла світська людина і жінка: 51-річна професор Міріам Кортес – фахівець з канонічного права і мати чотирьох дітей. Про її призначення повідомив Великий канцлер університету єпископ Карлос Лопес Ернандес.

Професор Міріам Кортес – родом з галісійського міста Оренсе. Вона вивчала цивільне і канонічне право у Сантьяго-де-Компостела та в Саламанці, де в 1998 році захистила докторат. Тут же і залишилася працювати. Стала першим світським деканом і жінкою, яка очолила факультет канонічного права (2004-2010). Також професор Кортес була першою жінкою, що виконувала функції генерального секретаря університету (2011-2013). Написала багато наукових праць. Згідно з правилами навчальної установи, її кандидатуру на ректора представили Постійній Раді єпископату Іспанії, в чьому підпорядкуванні знаходиться університет. Отримавши позитивний відгук університету, Конгрегація католицького навчання призначила професора Кортес ректором Папського університету в Саламанці, повідомляє Християнський портал КІРІОС з посиланням на Katolik. Ця подія стала справді безпрецедентною.

ЛАТИНСЬКИЙ ПАТРІАРХ ЄРУСАЛИМСЬКИЙ ЗААРешТОВАНИЙ ІЗРАІЛЬСЬКОЮ ВЛАДОЮ

Архієпископ-емерит Мішель Саббах, патріарх Єрусалимський латинського обряду, опинився в числі палестинських християн-демонстрантів, заарештованих ізраїльською поліцією 30 серпня під час акції протесту проти зведення т.зв. «Стіни безпеки», яка має пролягти через територію Палестинської автономії. Сотні палестинських християн зібралися того дня на місці, де триває будівництво «стіни безпеки», яка відокремить місцевих жителів від земельних ділянок, які вони обробляють, – повідомляє Християнський портал Кіріос.

У квітні ізраїльський Верховний суд зупинив будівництво, але в липні суд повністю змінив своє рішення, дозволивши продовжити будівництво стіни.

«Незалежно від того, що ви робите, незалежно від того, що говорять ваші суди, ця земля належить нам і одного дня повернеться до нас», – заявив патріарх Мішель Саббах ізраїльській владі перед своїм арештом.

ВОЛОДАР ТИТУЛУ «МІСТЕР ГРУЗІЯ» ПРИЙНЯВ ЧЕРНЕЦТВО

Володар титулів «Містер Грузія» і «Містер Валентин» 23-річний Лаша Бордзукілі прийняв чернецтво. Про відхід у монастир монах Діонісій думав з 12-и років. Зараз він – настоятель монастиря в Норвегії.

«Мода зайняла два роки мого життя, а весь інший час було присвячено пошуку і проходженню цим шляхом», – заявив отець Діонісій. Він розповів, що з матеріальних цінностей його цікавить лише Біблія – у ній він знаходить відповіді на всі питання. Інші ж цінності (наприклад, автомобіль) його не хвилюють. Користуватися особистим транспортом настоятель монастиря не планує.

У НІМЕЧЧИНІ З'ЯВИЛИСЯ ПЕРШІ ЗАГАЛЬНІ КЛАДОВИЩА ДЛЯ ЛЮДЕЙ І ТВАРИН

У Німеччині відкрився перше кладовище, де ховають як людей, так і домашніх тварин. «Ми залишимося разом навіть після смерті», – таким є гасло цього кладовища.

Керівник управління цвинтарями «Unser Hafen» Юдіт Кьонсг'ен пояснює, що «для літніх людей сьогодні домашня тварина інколи залишається єдиним вірним другом, найближчим супутником». Перспектива бути разом в останній дорозі для таких людей видається дуже втішною.

На кладовищі, презентація якого відбулася в червні, передбачається можливість поховання в одній могилі урн з попелом і людини, і її вихованця. Однак кремувати їх будуть окремо.

Ще одне кладовище подібного типу відкрилося в Ессені. Його «освятить» пастор протестантської церкви. Власник кладовища – протестантська громада Ессена-Фрінтропа. Попередньо для нього виділено площу в 1 тис. кв. м, однак вже зараз готуються ділянки для його розширення.

Седмица.Ru

14 настанов Блаженнішого Святослава для молоді у Зарваниці-2015 Побороти ворога чи побороти ненависть?

На зустрічі з молоддю в рамках Всеукраїнської прощі до Зарваниці 18 липня 2015 року Глава УГКЦ порадив молоді не плутати фальшивий патріотизм зі справжнім, а почуття ненависті – з любов'ю до Батьківщини.

ПРО НЕНАВИСТЬ, ПАТРІОТИЗМ І ПЕРЕМОГУ

Справжнім патріотизмом є ніщо інше, як любов до Батьківщини.

Як відрізнити справжній патріотизм від фальшивого? Якщо хтось ненавидить ворогів – він не є справжнім патріотом. Тому що він сьогодні ненавидить ворога, а завтра ненавидітиме свого ближнього, Господа Бога, всіх, і себе в тому числі.

Ненависть ще ніколи нічого

не збудувала, ненависть тільки руйнує.

Якщо я даю у собі своєму ворогові збудити ненависть – я вже стаю слабким. Чому? Тому що ненависть висушує душу.

Ненависть паралізує людину. І той, хто ненавидить, може так прожити місяць, два, рік, а далі жити з ненавистю неможливо.

Ненависть перш за все руйнує того, хто її носить в собі. Це такий духовний механізм:

ненависть не руйнує ворога, а ненависть руйнує ту людину, яка має у своєму серці ту руйнівну силу.

Лідери, які хочуть повести за собою народ, – який дух ними рухає? Якщо ними рухає дух ненависті – стережіться. Бо каже Христос: багато придуть лжехристів і лжепророків, і багатьох праведних за собою зведуть.

Як навчитися поборювати ненависть у собі? Коли комусь холодно, він, природно, шукає, де б зігрітися, правда? От ненависть можна порівняти з холодом, який паралізує. Що тоді треба робити? Треба шукати джерел любові. Джерелом любові є Господь Бог.

Єдиний, хто вмів поборювати в собі ненависть – це християнин, який молиться.

Ісус Христос, кажучи: «Любіть ворогів ваших», – дає рецепт перемоги. Бо усі війни починаються з ненависті. Але усі перемоги переходять від сили Божої любові.

ПРО БІЛЬ, БАЙДУЖІСТЬ І ДІЮ

Одна з цілей, яку ставить

наш ворог – це наша байдужість. Щоб нам було все одно, хто прийде, хто відійде, хто буде на нашій землі господарем, щоби в кінці-кінців здалися на милість того, що відбудеться без нас. І тому я хочу закликати сьогодні всіх вас: не будьте байдужими, бо байдужість вбиває.

Ми маємо дуже багато болю. Болить кожна вістка про загибель людей, кожна зустріч із пораненими... Що з цим болем робити? Перетворити цей біль в дію!..

Діяльна любов має оздоровлюючу силу. Вона починає гоїти рану тої людини, яка щось робить для іншого – наприклад, справжнього волонтера, – так і приносить користь тому, кому та людина служить.

Коли ми щось робимо, коли ми не байдужі, біль перетворюється на колосальну внутрішню енергію, силу, яку Євангеліє називає називає силою любові.

ДивенСвіт

(Закінчення, початок на 1-й стор.)

Знаючи люди скажуть, що процес беатифікації Митрополита Андрея триває вже не перше десятиліття. Ці ж люди ствердять і те, що на шляху до визнання його святості ставились серйозні людські перепони. І ці перепони ставились, власне, там, де й проходив цей процес. Вони ставились для того, щоб ім'я Митрополита Української Греко-Католицької Церкви Андрея Шептицького відійшло у забуття, щоб не було прославлене у Вселенській Церкві. Деякі особи дуже не хотіли «впустити» нашого Святця до Божого Престолу. Але, як бачимо, святість нашого Митрополита від того зовсім не поменшала, а навпаки – Господь бажає його прослави, бо не зважає на людські амбіції. Підтвердженням цього є визнання героїчних чеснот нашого Митрополита, що є великим кроком до остаточного визнання його святості. Зрозуміло, що не люди визначають гідність людської особи для Вічності – це є Божою прерогативою. А людська протидія Божій волі є смішною і такою була завжди.

Звершивши Революцію Гідності, Україна сьогодні переживає непрості часи відриву від страшної імперії, яку влучно назвали «імперією зла». «Що спільного між праведністю та беззаконням, або яка спільність у світла з темрявою? Яка згода в Христа з Велиялом?» (II Кор. 6,14) – запитує св. ап. Павло. Здавалося б, для

розумної людини відповідь є однозначною – між добром і злом будь-який компроміс є абсолютно виключений. Однак, чесні львів'яни переконалися у протилежному – у людей таке можливе. А підставою для такого висновку стала, знову ж таки, особа

Все велике пізнається на відстані

Митрополита Андрея Шептицького.

Втім, не стільки сама особа, скільки пам'ятник Митрополитові, який вдячні львів'яни вирішили спорудити своєму Мойсеєві. Очевидно, й час наспів. Проте сили зла не вгамуються – проти Праведника далі точиться непримиренна війна. Зло ніколи не капітулює, воно не здається. Для своїх підлих вчинків воно використовує різні засоби, різні

спокуси, різні пастки, як-от неправду, підкуп, шантаж тощо. І трапляються окремі люди, що йдуть на компроміс зі злом. Часто – свідомо. Саме це можемо спостерігати сьогодні й у Львові. У нашому випадку це зло воплотилося в групу людей, яких можна було б назвати «скверними». Камуфлюючи свої лукаві войовничі дії захистом скверу, вони не розуміють, чи не усвідомлюють того, що чинять скверну. А «Академічний тлумачний словник української мови» говорить, що скверна – це щось мерзенне, порочне; те, що викликає огиду.

Через недугу Митрополит Андрей намагався своїми Писаннями доносити до народу християнські цінності, здорову

науку, моральні повчання. Ми ж можемо пригадати ще одну групу людей, котрі нещодавно, ідучи до влади, обіцяли «принести у владу християнські цінності». На жаль, саме ті, що обіцяли бути носіями отих «цінностей», виступили проти спорудження пам'ятника Великому Митрополитові у Львові. Шукали компромісу з лукавим, а отримали ганьбу.

Якщо глибше проаналізувати природу цієї злоби до Митрополита Андрея, зрозуміємо, що тут діють як ті сили, що у свій час тотально очорнювали ім'я цього Праведника, так і ті, що блокували процес його беатифікації. Це говорить про одне: зло відтінків не має, воно лише вмів маскуватися. І його намаганням є загасити Світильник і «вкрити його посудиною». Ми ж повинні бути готовими до того, що ця війна

з Митрополитом Андреем Шептицьким буде тривати ще довго. Річ не тільки і не стільки у пам'ятнику, а річ у тім, що цей пам'ятник поставлено УКРАЇНСЬКОМУ Митрополитові, УКРАЇНСЬКОЮ Церквою і в УКРАЇНСЬКОМУ Львові. Саме в цьому – суть проблеми.

Нам же належить широко відкрити глибокі богословські, філософські, державотворчі, суспільні та інші твори нашого великого Учителя. Їх належить не лише відкрити – з них потрібно черпати знання, ними потрібно жити. Бо в цих творах – і наше минуле, і наше сьогодні, і наше майбутнє. У цих творах – ціла школа нашого буття, буття нашої Церкви, буття України.

о. Іван ГАЛІМУРКА, редактор

З нагоди 150-літнього ювілею всесвітнього почитання ікони Матері Божої Неустанної Помочі до Львова прибула і розпочала свою подорож Україною копія чудотворної ікони Матері Божої Неустанної Помочі (МБНП).

На урочистостях, присвячених цій події, були присутні представники УГКЦ, УПЦ КП, УАПЦ, РКЦ, Вірменської апостольської православної Церкви.

Під проводом Ігоря (Возьняка), Архiepіскопа і Митрополита Львівського (УГКЦ), відбувся молебень до Матері Божої Неустанної Помочі за мир і спокій в Україні.

— Ікона Матері Божої Неустанної Помочі, — говорить протоігумен Львівської провінції Згромадження редемптористів (ЧНІ) Андрій Рак, — знаходиться в церкві св. Альфонса — Головному домі редемптористів у Римі. Цей образ датується XIII століттям і вважається найбільш правдивим і точним відтворенням ікони, писаної апостолом і євангелистом св. Лукою.

— Чому, — запитує в о. Андрія, — папа Пій IX доручив саме редемптористам заопікуватися іконою?

— Як стверджують достовірні історичні джерела, ця подія сягає часів повернення

Папи Римського до Риму з еміграції, спричиненої інвазією наполеонівських військ на територію тодішньої Італії. Наслідком перебування і воєнних дій французької армії була велика руйнація. Серед руїн опинилася й церква св. Матея, якою заопікувалися монахи-августинці, і в ній знаходилася чудотворна ікона МБНП. Августинці її врятували від знищення французами, заховавши в потаємному місці.

Після відходу французьких військ на місці зруйнованої церкви, на території між церквою Марія Маджоре і базилікою св. Івана Лятеранського, поселилися монахи-редемптористи. Нині там знаходиться Гене-

ральний дім Чину Найсвятішого Ізбавителя.

Отож, тодішні редемптористи віднайшли в архівах свідчення про волевиявлення Богородиці і розпочали пошуки ікони. Віднайшовши її, звернулися до монахів-августинців і Святішого Отця, щоби цю ікону, згідно з волевиявленням самої Богородиці, встановити на місці між згаданими храмами — у теперішній церкві св. Альфонса. Папа пішов назустріч бажанню редемптористів, заповівши: «Зробіть її відомою в усьому світі!»

— Завдяки кому, чому стало можливим прибуття ікони в Україну?

— Ця акція пов'язана із різ-

«Зробіть її відомою...»

ними ювілейними заходами. Заініційована вона створеним громадським комітетом зі святкування ювілею і підтримана редемптористами.

Копію ікони МБНП, прибулої в Україну, написав о. Орест Козак. Написана вона у традиції візантійського обряду Східної Церкви. У червні ц.р. вона була прикладена до чудотворного оригінала ікони МБНП. Був звершений обряд освячення, потім її поблагословив Святіший Отець Франциск.

— Хто, окрім ЧНІ, був ще залучений до проведення цієї акції?

— Окрім представників Згромадження редемптористів у Римі, були залучені представники українського дипкорпусу, Ватикану, згаданого комітету, діаспори.

— Ікона подорожуватиме всією Україною. Можливо, й на Сході, в зоні воєнних дій?

— Так, є така ідея. Зараз вона пролонгується. Плануються відвідини цієї іконою якомога більшої, по можливості, території. З давніх-давен в українському народі поширений особливий культ почитання Богородиці. Адже для нас вона

була і є опікою, охороною, порадою й розрадою, надією й допомогою в найскрутніших, небезпечних часах, подіях. А тому зараз, у час війни, кровопролиття на Сході, коли існує реальна загроза Україні як державі, її суверенітету й цілості, опіка й охорона Матері Божої Неустанної Помочі є дуже потрібні.

— Де перебуватиме ікона МБНП після паломництва Україною?

— У м. Львові, в церкві Матері Божої Неустанної Помочі (вул. Сніжна, 1).

У 1991 році Папа Римський Іван Павло II відвідав церкву св. Альфонса в Римі, де молився перед чудотворною іконою МБНП та промовив такі слова: «Хочу подякувати Матері Божій Неустанної Помочі за уділену мені завжди неустанну допомогу у важких життєвих хвиликах, осмілюсь навіть сказати — в кожну скрутну хвилину. Всіх, які з вірою та упованням віддають честь Матері Божій Неустанної Помочі, від серця благословляю!»

Ігор ДАЦЬКІВ

(Закінчення, початок на 1-й стор.)

Чи може вчення Андрея Шептицького дати відповідь на сучасні виклики в Україні?

Нація, яка прозріла й усвідомила всю небезпеку цього підступного плану, дала йому об'єктивну оцінку своїми діями, чітко сказала сама собі, що надалі так продовжуватися не може, і що вона сама для свого збереження повинна сприяти утворенню єдиної, помісної соборної, проукраїнської Церкви, яка би відстоювала духовні та національні інтереси українців. Але для здійснення цієї великої ідеї мусить відбутися її внутрішнє очищення, зняття масок, так зване «АТО» на церковному рівні, щоб спонукати ієрархів, священнослужителів та вірних всіх конфесій до покаєння, навернення та відкинення назавжди «кесаревого» заради церковної Єдності, якої бажав сам Христос, і яка була б сильним поштовхом до морального та національного відродження, без якого немислиме наше майбутнє.

На мою думку, це може відбутися завдяки обдуманому, свідомому прагненню вірних, всіх християн, які відчувають на собі відповідальність за відродження та збереження єдності нації. Саме вони — віряни — стануть поштовхом до переосмислення та об'єднання заради цієї великої мети, здобувши її мирним шляхом, що засвідчила «Революція Гідності», у якій взяла участь представники усіх прошарків суспільства, особливо молодь (Майдан 2013-2014 рр.), і що продовжується й по сьогодні.

Чому саме в Україні Церква може і має бути гарантом об'єднання всіх прошарків нації? Якщо заглянемо у наше історичне минуле, то зауважимо, що завжди різні політичні

рухи ставили собі за ціль руйнувати або деформувати моральність та свідомість нашого народу, що відбувається й понині. Саме тому Церква, яка є берегинею здорової моралі, може дуже ефективно сприяти оздоровленню нації, підняти її з втраченого рівня, не маючи при цьому скритого змісту, адже центром вчення і проповідання є Христос, а не чийсь власні політичні інтереси чи неоімперські амбіції.

Не можемо стверджувати, бо не маємо на це права, що це відродження нації є теперішнім явищем, і що до цього усі релігійні рухи в Україні мали за мету донести свої власні інтереси чи погляди, адже в історії нашого народу були постаті, які своєю діяльністю прагнули звершити дану ціль. Для прикладу Боже Провидіння дало нам у XX столітті для Церкви і Народу вихователя та форматора митрополита Андрея Шептицького, який вплинув своїм навчанням на свідоме творення нації. Церква, якою він керував майже півстоліття (1900-1944), ототожнювала себе з народом, який шукав крок за кроком утвердження своєї національності і права до вільного висловлення і самовизначення своєї приналежності до європейських народів, як у внутрішніх, так і міжнародних відносинах. І також своїми діями та дипломатичними заходами на початку 30-х років він невтомно працював у Європі та за її межами щодо визнання України та її нації як самостверженої. Чи ідеї митрополита Андрея Шептицького та його дії були далекоглядні?

Цей галицький архиєрей у своїх пастирських посланнях (а їх нараховується близько двісті п'ятдесят), і в повсякденній діяльності завжди торкався тематики різного рівня. Так, для прикладу, у посланнях відстежуємо питання будови здорової, свідомої християнської родини, виховання молоді у духовному, інтелектуальному та патріотичному дусі, соціальний захист найбільш зубожілого прошарку населення, а також проблеми інтелігенції — церковної та світської. І головною метою його праці було формування єдиного духу народу для утвердження нації як творця єдиної держави, центральною точкою єднання якої є Бог, здорова моральність та висока інтелектуальна позиція на світовій арені.

Вдумливо вчитуючись у послання цього великого архипастира, відчуваємо, наскільки міцно він ототожнював себе зі своїм народом — бідним, обкраденим, одуреним та терплячим, але не безнадійним. Адже листи Пастира просякнуті любов'ю та християнською надією на те, що життя народу можна змінити на краще завдяки постійній праці та його об'єднанню навколо єдиної великої ідеї та Меті.

Єдність та підняття нації Андрея Шептицький розумів, як спільну працю усіх без винятку її верств для відродження національного духу (учитель — у школі, лікар — у лікарні, батьки — в родині, священник — у громаді, політик — у політиці). І тепер, дивлячись на сучасний стан нашого народу, поставимо собі запитання: чи не потребуємо ми і чи не полягає справа відродження

нашої держави у зціленні усіх тих прошарків і рівнів населення, на які так наголошував митрополит Андрей? Чи не є актуальним для нас наново відкрити для себе та переосмислити навчання архиєрея, щоби знайти той ключ, яким би ми змогли в єдності та спільній ревній праці відкрити двері до світлого та великого майбутнього, яке, по суті, є у наших руках всеукраїнським завданням, і ніхто, окрім нас, цього не зробить? Адже послання Митрополита є акту-

альними і для сьогоднішнього. Ми не можемо сказати, що такі поняття як справедливість, чесність, ревність, посвята, діалог, любов та повага до ближнього, прощення є те, що проминає. Навпаки, це ідеали та цінності, які ніколи не підлягатимуть девальвації чи інфляції. Вони є ознакою цивілізованого народу та запорукою його нормального, здорового і процвітаючого розвитку.

о. др. Августин БАБ'ЯК (Італія)

(Закінчення, початок на 1-й сторінці)

НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК ТА АМПУТАЦІЯ

З парафіяльних книг Каланди можна дізнатися, що Мігелю Хуану Пеллісеру народився 25 березня 1617 року і був другим з восьми дітей Мігеля Пеллісера Майя та Марії Бласко. Батьки були бідними селянами, простими і побожними людьми. Мігелю Хуану зростав в атмосфері щирої релігійності, щодня молився, регулярно приступав до св. Сповіді і щоденно причащався. Крім того, хлопець був палким шанувальником Божої Матері. У 1637 році, коли йому виповнилося двадцять років, він покинув рідну домівку в пошуках роботи. Роботу йому вдалося знайти у свого дядька Хаміє Бланко, який жив в околицях Кастеллона. Але через кілька місяців його перебування у дядька стався нещасний випадок. Мігелю їхав на двоколісному возі, навантаженому зерном. Під час їзди хлопець, очевидно, задрімав і випав з воза. Падіння було дуже невдалим – колесо навантаженого воза, який тягнули два мули, переїхало через його праву ногу, вцент потропивши кістки. Мігеля відразу ж доправили до лікарні у Валенсії, де в документах досі зберігається запис про його прийом у понеділок 3 серпня 1637 року.

Однак у лікарні допомогти йому не змогли нічим. Сам Мігелю був переконаний, що його ногу зуміють вилікувати лише сарагоські лікарі відомої «Королівської і загальної лікарні нашої Милостивої Пані». І після настійних домагань йому таки дозволили переїхати до лікарні в Сарагосі, яка знаходилася на відстані 300 км від Валенсії. Незважаючи на страшний біль у роздробленій нозі і сильну спеку, Мігелю подолав цю відстань за п'ятдесят днів і вже на початку жовтня 1637 р. прибув до Сарагоси. Хоча чоловік потерпав від високої температури, він насамперед пішов до храму Пілар, де висповідався і прийняв святе Причастя. В лікарні лікарі швидко встановили прогресуючу гангрену зламаної ноги і, задля порятунку життя пацієнта, вирішили ампутувати ногу. Рішення відрізати розпухлу і почорнілу від гангрену ногу прийняв голова лікарської ради, відомий у всій Арагонії професор Хуан де Естанга (Juan de Estanga) та хірурги Дієго Мілларуело і Мігелю Белтран. Саме вони й виконали операцію, ампутували праву ногу. Відомі найдрібніші подробиці цієї операції: нога була відрізана на відстані «чотирьох пальців нижче коліна», її відрізували

1640. Miguel Piliçer had suffered an accident.

скальпелем і пилою, а після операції припекли рану розпеченим залізом. Єдиним знеболювальним засобом у ті часи був алкоголь, тому бідний Мігелю протягом усієї операції був у свідомості, безустанно закликаючи на допомогу Марію, Матір Ісуса Христа.

У документах зберігся запис навіть того, що відрізану ногу передали практиканту Хуану Лоренцо Гарсії (Juan Lorenzo Garcia), який разом з колегою захоронив її на цвинтарі в

гроші, тоді він дозволяв собі на нічліг в найближчій корчмі «de las Tablas». Доречним буде сказати, що власник корчми Хуан де Мазаса (Juan de Mazasa) та його дружина Ваталіна Ксав'єрре згодом також були свідками в канонічному процесі, коли потрібно було довести, що Пеллісер з двома ногами є власне тим самим чоловіком, який ночував у них, будучи одноногим.

На початку березня 1640 року Мігелю вирішив повернутися до батьків у Калан-

Знак для невіруючих

позначеному місці, в глибокій ямі довжиною приблизно 21 см (у ті часи людське тіло було у великій повазі і в пошані, тому ампутовані частини тіла ховали на цвинтарі). Доки рана від ампутації не загоїлася, Пеллісеру довелося пробути в лікарні ще кілька місяців. Його випустили навесні 1638 року, надавши йому дерев'яний протез і милицю. 23-річний каліка в ті часи не міг заробити собі на життя, а тому отримав офіційний дозвіл просити милостиню біля входу до базиліки Пілар в Сарагосі. Це була, так би мовити, ліцензія на професію жебрака.

Для жителів Сарагоси було правилом бодай раз на день відвідати базиліку, тому юний жебрак постійно перебував у їх полі зору, а його вигляд викликав загальне співчуття. Люди звикли до нього і полюбили його, тим більше, що Мігелю Хуану щодня розпочинав день з участі в святій Месі в каплиці, де на колоні Ель Пілар перебувала чудотворна фігура Богоматері. Лише після цього він ішов на своє «робоче місце» просити милостиню. Крім того, він щодня просив прислугу храму, щоб йому давали трохи оливи з лампад, що горять у базиліці. Цією оливою він змащував рану після ампутації, яка до кінця ще не загоїлася. Спав він під портиком у лікарняному коридорі, адже весь медичний персонал лікарні знав його і був до нього прихильним. А коли у нього були

додому, – а це приблизно 118 кілометрів, – зайняла майже сім днів. Дерев'яний протез постійно травмував ампутовану ногу, і це спричинило велике страждання. У батьківському домі Мігеля прийняли з великою

Після пробудження, Мігелю сказав, що мріє відвідати храм Нуєстра-Сеньора-дель-Пілар-де-Сарагоса.

радістю, однак засобів до існування у нього не було. І про це потрібно було подумати. А оскільки він не міг допомагати батькам у польових роботах, то вирішив ходити по сусідніх селах і просити милостиню.

У той час не вважалося ганьбою, якщо інвалід без засобів до існування просив милостиню, тому люди вважали своїм обов'язком подавати милостиню і допомагати нужденним. Таким чином, на своєму ослику Мі-

гелю почав об'їжджати сусідні села, і згодом ціла околиця знала цього каліку. Щоб викликати у людей жалість, він зазвичай оголював залишок ноги з раною від ампутації. Таким чином тисячі людей стали свідками його інвалідності, а згодом – і чудесного зцілення.

ПРИГОЛОМШЛИВЕ ЧУДО

У четвер, 29 березня 1640 року, Мігелю Хуану не поїхав просити милостиню. Він залишився вдома, щоб допомогти батькові наповнювати гноем кошики, які потім на віслюку везли у поле для підживлення ґрунту. Після цілоденної важкої праці Мігелю прийшов додому дуже втомленим. Рана на нозі вже загоїлася, і під час вечери дехто з гостей навіть торкався її. Саме цього вечора до містечка прибув загін кавалеристів, щоб переночувати. Серед інших, і сім'я Пеллісерів отримала наказ взяти до себе одного з солдатів. Мігелю Хуану був

плаща, яким був накритий Мігелю, стирчить не одна, а дві ступні, закладені одна на іншу. Здивована і налякана, вона покликала чоловіка, який відкинув плащ – і батьки побачили сплячого сина з двома здоровими ступнями. Вони зрозуміли, що сталося велике чудо.

Налякані батьки почали кричати і тюрмосити Мігеля, щоб його розбудити, але він спав так міцно, що довго не міг прокинутися. Зрештою він відкрив очі і побачив зворушених батьків, які кричали: «Дивись! У тебе відросла нога!» Можна уявити собі подив і вибух радості Мігеля Хуана, який побачив і відчув, що у нього дві ноги, і що він уже не інвалід.

Тим часом збіглися всі домашні і з подивом дивилися на його зцілену ногу і на Мігеля, який ще до кінця не розумів, як це могло статися. Він лише пам'ятав, що перед пробудженням йому снилося, як він змащує скалічену ногу оливою з лампади в Пілар. Тому був щиро переконаний, що Ісус Христос зробив це чудо завдяки заступництву Своєї Матері, Пресвятої Богородиці.

Як минуло первісне здивування, шокований Мігелю Хуан почав обмацувати і рухати ступнею, бажаючи пересвідчитись, що все відбувається насправді. У мерехтливому світлі ліхтарів усі бачили чудесно «відрослу» ногу. На ній були помітні кілька шрамів: великий – від колеса воза, і три маленьких – від укусу собаки в дитинстві, від вирізаного колись чиряка і від колючок, якими він поранився багато років тому. Ці шрами свідчили, що до нього «повернулася» та сама нога, яку ампутували і поховали на кладовищі два роки і п'ять місяців тому. Цікаво, що збереглася навіть місцева газета «Aviso Historico», яка 4 червня 1640 року надрукувала статтю про те, що на лікарняному кладовищі в Сарагосі пошуки захороненої недавно ампутованої ноги не принесли жодних результатів – ніяких слідів від похованої ноги в її «могили» не було.

Звістка про чудо швидко поширилась околицею. Люди масово приходили до бідної домівки Пеллісерів, голосно прославляли Божу Матір та Ісуса за велике чудо, разом молилися. Всі прибулі відчували дивний «небесний» запах, що наповнював будинок протягом кількох днів.

Вранці наступного дня сюди прибув парафіяльний священник о. Герреро (Herrero) разом із бургомістром, а також представники місцевої влади та хірурги, які обма-

Прочитайте, не пошкодуєте

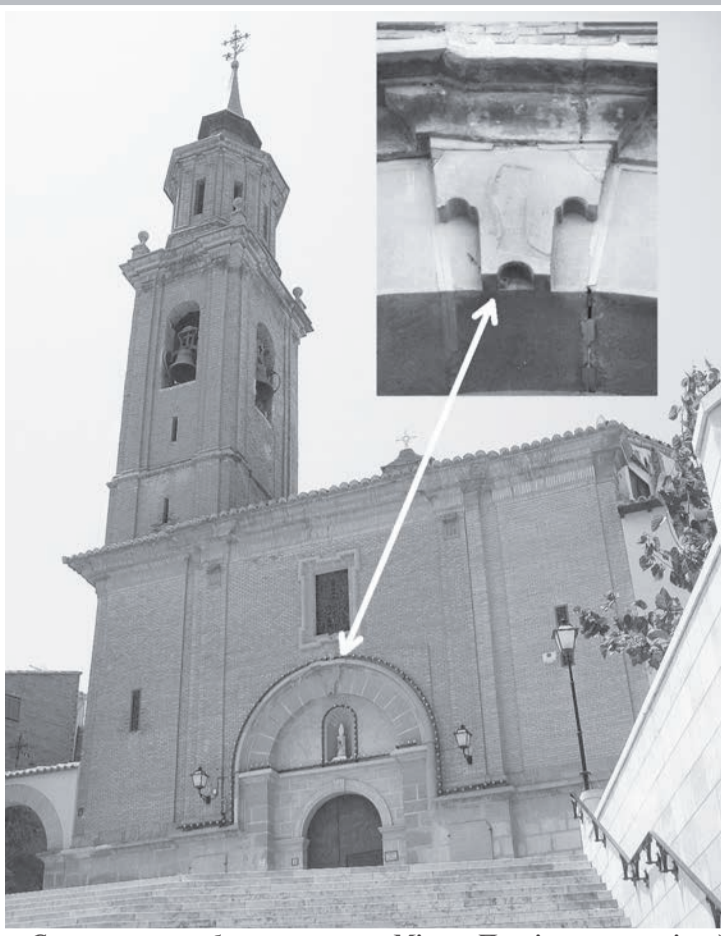

цували ногу, щоб офіційно підтвердити, що все, що сталося, дійсно є правдою. А вже 30 березня, тобто наступного дня після чуда, суддя першої інстанції Мартін Кореллано (Martin Corellano), що був відповідальним за громадський порядок в Каланді, склав перший офіційний документ, що стосувався надзвичайної події. А через три дні в будинку Пеллісерів представники церковних і державних властей, у присутності лікаря й нотаріуса, написали протокол, ствердивши його підписами десяти свідків, в якому говорилося про «Боже втручання». Оздоровленого чоловіка урочисто провели до місцевої церкви, щоб усі жителі Каланди побачили його двоногим, хоча ще кілька днів тому бачили його з однією ногою. У церкві Мігеля Хуан спершу пішов до сповіді, а потім разом з усіма жителями Каланди був учасником урочистої подячної Літургії.

25 квітня 1640 року Мігеля Хуан разом з батьками відправився до сарагоської святині, щоб подякувати Богородиці за чудо повернення ноги. Всі жителі Сарагоси чудово пам'ятали одноногого жebraка, що ще недавно просив милостиню при вході до базиліки. Можна уявити їхнє здивування, коли вони побачили його зціленим і з обома ногами. Але справжній шок чекав на хірурга, професора Естан'га, який особисто ампутував ногу і потім два роки робив перев'язки. Тепер він міг переконатися, що відрізнена нога повернулася до життя абсолютно незрозумілим для медицини шляхом. Такий самий шок пережили й асистенти професора і весь медперсонал, побачивши Мігеля з обома ногами.

ОФІЦІЙНЕ ВИЗНАННЯ «EL MILAGRO DE LOS MILAGROS»

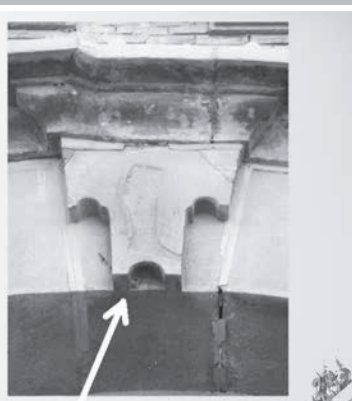
Слід зазначити, що 8 травня 1640 р. представники державної влади в Сарагосі ініціювали початок судового процесу з метою з'ясування всіх фактів, пов'язаних з чудом із Каланди, яке назвали «чудом із чудес» («el milagro de los milagros»). Для цього міська рада призначила двох відомих професорів і генерального прокурора короля Філіпа IV. Це був публічний процес, в якому дотримувалися всіх юридичних правил. Наш сучасник, історик Леонардо Айна Навал (Leonardo Aina Naval), який багато років вивчав акти цього процесу, вважає, що він був «прикладом серйозного ставлення до справи, точності та юридичної дисципліни». Отож, ми маємо справу з документами найвищого рівня достовірності.

Скульптурне зображення ноги Мігеля Пеллісера на арці над брамою храму Нуестра сінйора дель Пілар в Каланді (Саргоса)

У процесі брали участь 10 членів судової колегії. Були вислухані свідчення 24 свідків, при цьому був присутній сам архієпископ Педро Апаолаза Рамірез (Pedro Araolaza Ramirez), а також 10 богословів та юристів. Свідки, якими були жителі Сарагоси, а також Каланди та сусідніх сіл, були поділені на п'ять груп: 1) лікарі та медперсонал; 2) родичі та сусіди; 3) місцева влада; 4) священники; 5) інші. Кожен свідок бачив Мігеля Хуана, що стояв з відкритими до колін ногами. З актів процесу випливає, що факт чудесного повернення на місце ампутованої ноги був настільки очевидним і незаперечним, що жодного разу ніхто не висловив якихось сумнівів. Після одинадцяти місяців роботи судової колегії 27 квітня 1641 р. архієпископ Сарагоси видав декрет, в якому стверджувалось, що повернення ампутованої ноги Мігелю Хуану могло статися тільки і виключно завдяки чудесному Божому втручання. Таким чином, всіма жителями Сарагоси, Каланди та околиць, а також державними і церковними властями, було підтверджено одне з найбільш приголомшливих чудес в історії людства.

Перша книга про це чудо вийшла в 1641 році. Вона була присвячена королю Карлу IV й отримала дозвіл церковної влади (imprimatur). Кастільською мовою її написав чернець ордену кармелітів босих Херонімо де Сан Хосе (Jeronimo de San Jose) і включив до неї зміст усіх актів процесу. Через рік, і теж з дозволу Церкви (nihil obstat), з'явилася ще одна книга на цю тему. Її автором став німецький лікар Петер

Нойрат (Peter Neurath). У ній були додані слова єзуїтського ченця Хероміна Бриза, який написав: «За наказом достойного о. Габріеля де Алдама, головного віце-короля в Мадриді, я вивчив книгу доктора Нойрата про чудо Пресвятої Діви з Пілар, якого досі не бачено і про яке не чувано від віків, але правду про яке я особисто засвідчую, тому що я особисто був знайомий з молодим чоловіком без ноги, котрий просив милостиню біля дверей храму в Сарагосі, і якого пізніше я зустрів на прийомі у Короля, нашого Пана, вже з двома ногами, і сам бачив, як він ходив. Бачив я і шрам, який Пресвята Діва залишила в місці ампутації як достовірний знак, що нога була відрізнена; і не тільки я, але бачили це і всі отці Товариства Ісусового з Королівської Колегії в Мадриді. Я познайомився також з батьками оздоровленого і з хірургом, який відтяв ногу».

Убогу спальню, в якій сталося чудо, відразу ж переоблаштували в каплицю, а згодом на місці, де стояв будинок Пеллісерів, було зведено велику церкву з високою дзвіницею. Це було ініціативою всіх жителів Каланди, які у такий спосіб хотіли висловити свою подяку Богові і Пресвятій Богородиці.

До сьогодні щороку 29 березня жителі Каланди святкують велике свято, яке нагадує про чудесну подію 1640 року, а Апостольський Престол на цей день затвердив спеціальну літургійну формулу разом з духовними привілеями та індульгенціями.

НА ПРИЙОМІ У КОРОЛЯ

Чудо зцілення відрізаної ноги стало відомим фактом

у всій Іспанії. Про нього повідомили також королю Філіпу IV. Коли було закінчено процес та оголошено його офіційний результат, який підтверджував справжність чуда, в жовтні 1641 року іспанський король запросив оздоровленого до себе на аудієнцію. Учасниками цього прийняття був увесь королівський дипломатичний корпус, включно з англійським послом лордом Хоптоном (Hopton). Останній вислав англійському королю Карлу I докладний рапорт про цю незвичайну аудієнцію (текст рапорту зберігся до сьогодні). Король Карл I, який одночасно був і главою Англійської Церкви, був настільки переконаний у достовірності чуда, що вступив навіть в суперечку з англійськими богословами, які вважали, що в Католицькій Церкві жодне чудо відбутися не може.

Аудієнція у короля Філіпа IV відбувалася таким чином. Оздоровленого Мігеля Хуана супроводжували перший нотаріус Арагонії та головний архидиякон єпископської капітули. Кожен з них по черзі повідомив королю про чудо. Вислухавши їхні свідчення, король заплакав і сказав, що перед обличчям таких фактів немає сенсу дискутувати й вишукувати докази, а просто треба з радістю прийняти Тайну і пошанувати її. Він устав з трону і, підійшовши до оздоровленого, встав перед ним на коліна. Відтак звелів йому відкрити праву ногу і поцілував її в місці, де вона була відрізнена, а згодом чудесним чином «приєднав» на властиве місце. Це була зворушлива церемонія, коли володар світової імперії, король Філіп IV, на колінах цілував ногу своєму підданому – убогому та безграмотному.

Нещодавно знайдені в сарагоському архіві документи говорять про те, що Мігеля Пеллісера згодом було прийнято на роботу в храм Пілар. Він був калікатором, тобто помічником органіста, який наповнював міхи повітрям. Крім того, він відповідав за те, щоб у лампадах в Чудесній Каплиці завжди була олива.

День смерті Мігеля нам відомий завдяки запису в книзі зарплат: він покинув цей світ і відійшов до нашого Господа в день Богоматері Пілар, 12 жовтня 1654 року.

ВИСНОВОК

У своїй книзі Вітторіо Месорі пише: «Той, хто відкидає істину про подію, що сталася в Каланді того березневого вечора Страсного Тижня 1640 року, мав би піддати сумніву всю історію людства разом з її незаперечними фактами. (...) «Випадок Пеллісера» – це подія, яку кожен дослід-

ник може і повинен визнати «незаперечно достовірною» і «безумовно історичною», хіба що сам відмовиться від об'єктивності своєї професії в ім'я упередження або якоїсь ідеології. У словах, написаних архієпископом Сарагоси при підбитті підсумку цього процесу, цей факт виглядає настільки ж простим, як і неймовірним: ...як показав процес, вищевказаного Мігеля Хуана бачили спершу без однієї ноги, а опісля – з ногою; так що невідомо, як можна в цьому сумніватися. Ось і все».

Моментальне зцілення ампутованої ноги Мігеля Хуана Пеллісера було спектакулярною маніфестацією Божої сили і влади, нечуваним чудом в історії людства. Ця подія є знаком, який спростовує іронічні закиди атеїстів, що, мовляв, ніколи не відбувалося «повернення» ампутованих органів. Цей незаперечний факт в точності відповідає тому, чого вимагав Вольтер і йому подібні атеїсти: зцілення, відразу ж підтвержене нотаріусом і, після допиту відповідних свідків, потвержене під присягою. Ернст Ренан, агностик і запеклий противник християнства, писав, що для спростування атеїзму достатньо було б хоча б одного достовірного чуда. На жаль, у своєму невігластві він був упевнений, що в історії жодне таке чудо не сталося.

Чудо з Каланди підтверджує, що в Бога немає нічого неможливого. Воно виявляє не якогось абстрактного Бога, а безпосередньо Божественну Особистість Ісуса Христа і Бога, у Трійці Святій єдиного. Це чудо є божественним підтвердженням учення Католицької Церкви та її Таїнств, її традиції, почестей, що віддаються Пресвятій Діві Марії, і силі її заступництва. «Марія зробила тут те, чого не зробила ні в одному іншому народі» – саме так співають віруючі в Каланді та Сарагосі щороку під час свята «Milagro» («чудо»).

Чудо з Каланди змушує нас замислитися і повірити у воскресіння нашого тіла після смерті. Нога, яка через гангрену гнила живцем, а потім була відрізнена і закопана на кладовищі, через 29 місяців повернулася до життя завдяки Божому втручання. Цей факт підтверджує і зміцнює нашу віру у воскресіння мертвих, і ми повинні бути впевненими, що те ж саме станеться з тілом кожної людини в день Останнього Суду.

о. Мечислав ПЕТРОВСКИ
З російської переклав та
опрацював
о. Іван ГАЛІМУРКА

Папа і футбол

Інтерв'ю з екзорцистом отцем Даріушом Галянтом, ОМІ, який на кілька днів завітав до України. Користуючись нагодою, ми розпитали священика про особливості його служіння та методи, які використовує злий у наші часи.

**«Непрощення – це гачок, за який часто чіпляється диявол»
– екзорцист о. Даріуш Галянт ОМІ**

– Отче, на початку розкажіть трохи про себе, аби читачі мали уявлення, з ким мають справу.

– Я належу до Згромадження місіонерів-облатів Непорочної Марії. У цій монашій родині я вже 25 років. Мені доводилося працювати у Вроцлаві, Кодні, Познані. Протягом останніх 4 років я служу в Любоні (поблизу Познані) як капелан сестер-служебниць Непорочної Діви Марії. Сестри мають тут свій генеральний дім. Крім того, я відповідаю за санктуарій бл. Едмунда Бояновського. Це є, так би мовити, санктуарій дітей та родин.

– Ви також служите екзорцистом? Давно?

– Ні, не так давно. У порівнянні з більш досвідченими екзорцистами. Якщо бути точним, то 2,5 роки.

– Отче, чи Ви мріяли про таке служіння?

– Я ніколи раніше не міг би подумати, що буду екзорцистом. Більше того, якби хтось мені про це казав, я би голосно засміявся у відповідь. Але Бог мав щодо мене інші плани. Думаю, що також і блаженний Едмунд Бояновський доклав до цього руку (сміється).

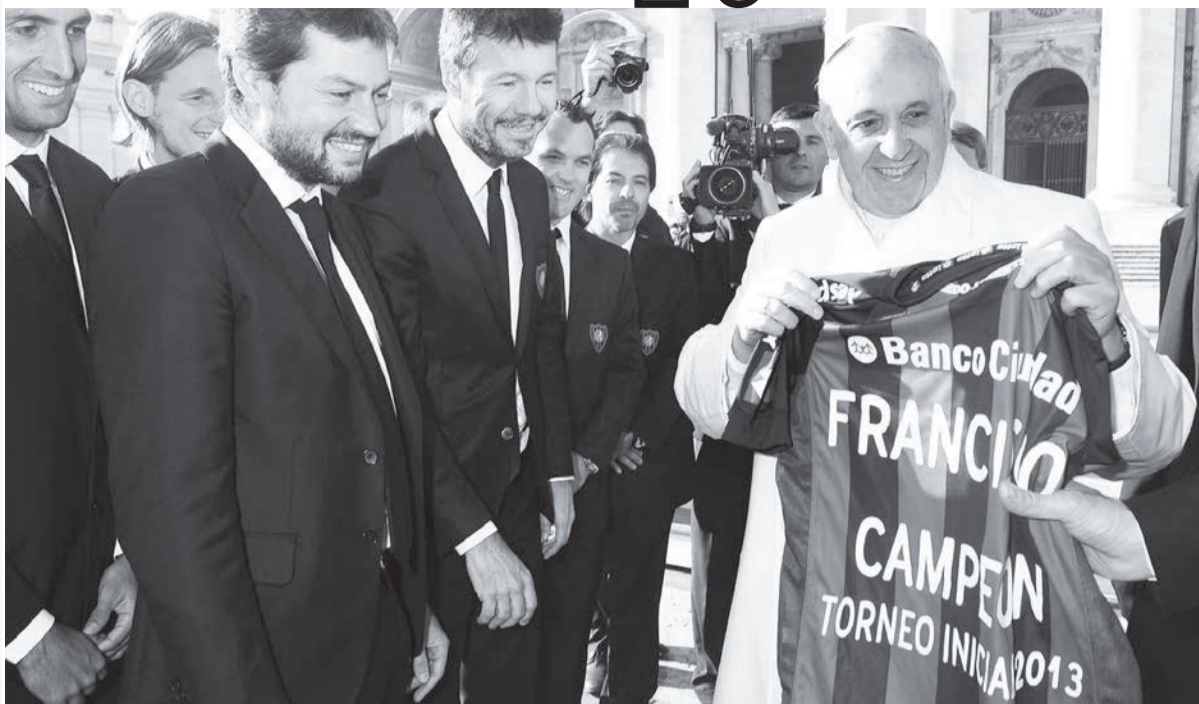
Мене призначили в Любонь, і я втішився. Думаю, бл. Едмунд є покровителем дітей, родин. Тож вдається дуже добре «розкрутити» душпастирство родин. Я мав добрий досвід з попередніх парафій. Але виявилось, що Бог мав інший план... За півтора роки я відкинув свої плани і почав щодня молитись: «Господи Ісусе, я не знаю, які Твої плани, але роби зі мною все, що хочеш...». Відтоді все почало якось складатись інакше.

– А далі? Вам одразу прийшло призначення екзорцистом?

– До мене почали приходити люди з великими духовними проблемами. Дуже швидко виявилось, що одна, друга, третя особа виявились одержимими. І найгіршим було те, що одна з них була дуже молода жінка, яка зараз має 30 років, мати тоді ще двох (тепер вже чотирьох) дітей.

Я був вражений, що мати, жінка, яка нормально щодня працює з дітьми в садочку, є одержима. Її чоловік, дивлячись на все те, що вона виробляла, все одно залишився з нею. Справді, треба мати Божу благодать, аби це пережити. Майже три роки я молюсь над нею. Почав заступницьку молитву за неї, коли ще не був екзорцистом. Тоді злий дух почав нам робити такі авантюри, так нам за її допомогою переставляв меблі, що я відіслав її до екзорциста.

Продовження у колонці на стор. 13

Папа з футболістами клубу «Сан-Лоренцо» (Буенос-Айрес, Аргентина).

Відомо, що Папа Франциск був і залишається уболівальником футбольного клубу «Сан Лоренцо» з Буенос-Айреса. Нещодавно Папа дав інтерв'ю газеті «La Voz Del Pueblo» (в перекладі – «Голос народу») зі своєї рідної Аргентини. Його запитували, зокрема, і про футбол. Папа признався, що матчів улюбленої команди він не дивиться. Насамперед – через те, що вже 25 років він взагалі не дивиться телевизор. За словами Папи, це триває ще з 1990 року: «Це обітниця, яку я дав Пресвятії Діві Кармен вночі 15 липня 1990 року».

Щодо інтернету, то справа маєтись так само: за власним визнанням, Папа вважає, що «це – не

крутіші». На ці місця на трибунах глядачі бояться заходити, і вже точно не приведуть туди свою сім'ю. У своїх спогадах Папа відмежовується від агресивної поведінки на стадіоні, хоча й визнає, що стикався з образливими словами та діями. Однак їм далеко до того, що діється сьогодні на стадіонах та довкола них. Папа не піддається дешевому популізму й не зараховує себе до «ультрас».

На його думку, «ультрас» – це переважно найманці. Вони – не фанати якогось певного клубу, а лише особи, яких наймають, щоб «наробили диму». Інакше кажучи, вони – не уболівальники й не фанати, вони – «професійні заколотники», і для них насправді

Також на аудієнції у Папи побував і всесвітньовідомий аргентинець Марадона. Саме від нього Папа Франциск отримав у подарунок майку збірної Аргентини з 10-м номером та автографами гравців збірної Аргентини з футболу.

До речі, в колекції Папи ця майка не є першою. Коли його улюблена команда завоювала черговий чемпіонський титул, понтифік зустрівся з футболістами і тренерським штабом «Сан-Лоренцо». Саме тоді представники клубу вручили йому майку, на якій було написано: «Франциск – чемпіон».

Судячи з написаного вище, можна подумати, що для Папи Франциска футбол є винятково розвагою і засобом відпочинку. Проте у цьому відношенні проглядається велика працьовитість Первосвященика.

При зустрічі Папи з Марадоною в «Будинку св. Марти» двоє аргентинців обговорили можливість проведення в Римі футбольного матчу в ім'я миру. Мета цього проекту полягала в тому, щоби сприяти мирному діалогу і співіснуванню між релігіями. І за підтримки Папи Франциска такий матч відбувся: 1 вересня 2014 року на поле вийшло багато знаменитих футболістів різних віросповідань. Сам Папа не був присутній на матчі. Тим не менш, за день до події він зустрівся з обома командами і перед початком гри виголосив промову на великому екрані римського стадіону.

Згодом Марадона заявив журналістам, що під час їхньої бесіди також обговорювалась така тема, як допомога футболістам голодуючим дітям. І додав: «Серед фанатів Франциска я – перший. І я дуже хочу подякувати Папі за його любов до мене». Знаменитий спортсмен також розповів, що понтифік спілкувався з ним «як з братом». Втім, Франциск «спілкується так з усіма», впевнений Марадона. Як бачимо, і через футбол Папа Франциск намагається робити добро і любити людей. І нам від нього є чого повчитись...

Богдан ЯРОВИЙ

Зустріч Папи Франциска з всесвітньо відомим футболістом Дієго Марадоною

для нього». А про новини Папа Франциск дізнається з газети. «Щодня я читаю тільки одну газету «Републіка». Я це роблю вранці, і перегорнути її не займає більше десяти хвилин», – каже понтифік. Щодо питання, як же він дізнається про результати матчів аргентинського футбольного клубу «Сан-Лоренсо», архиєрей зізнався, що про результати його повідомляють швейцарські гвардійці.

Також Папа згадав, що колись ходив на матчі, аби там повболівати разом з усіма, але додав, що ніколи не сидів «у хардкорі». Це такі місця, куди приходять «най-

не важливий жоден клуб. Продовжуючи тему, Папа нагадав, що таке здичавіння звичаїв привносять люди, нездатні опанувати свої емоції; до того ж, часто захоплені насильством, владою, які при тому не вміють відшукати свого місця в суспільстві.

Відповідаючи на запитання, кому із сучасних аргентинських талантів Папа симпатизує більше – Мессі чи Маскерано, Франциск визнав, що не розрізняє стилів гри цих футболістів, оскільки не мав нагоди безпосередньо бачити їхню гру. Щоправда, Мессі був у нього двічі на аудієнціях, але цього замало.

Екзорцист: демони бояться святого Івана Павла II

Святий Іван Павло II – заступник у боротьбі зі злим духом, твердить екзорцист Риму о. Габріель Аморт. Демон дуже боїться Папу, який «зруйнував усі його плани». Зокрема, йдеться про падіння комунізму у Східній Європі, а також про велику любов молоді до Святішого Отця.

Отець Габріель Аморт переконаний у тому, що в боротьбі за душі ми не самі, оскільки у

своєму служінні він неодноразово отримував допомогу з неба, зокрема, за заступництвом св. Івана Павла II. Будинок о. Габріеля у південно-західній частині міста не привертає до себе увагу перехожих, проте саме там точиться жорстока боротьба добра і зла. За останні 26 років священник провів там понад 70.000 екзорцизмів.

«Світ має пам'ятати: сатана існує. Демони можуть впливати на людей звичайними та надзвичайними способами», – каже він. 86-річний екзорцист Римської дієцезії, священник з Товариства св. Павла, пояснює різницю: «Те, що ми називаємо звичайним впливом, виявляється як спокуса віддалитись від Бога, і, як наслідок – наблизитись до пекла. Ці

спокуси переживають сповідники усіх релігій».

«Надзвичайними» способами, які застосовує сатана, о. Габріель називає «одержимість; демонічний вплив, що веде до розпачу; знуцання демона, як у випадку о. Піо, якого сатана бив, а також випадки, коли сатана має вплив на простір, предмети та тварини». Отець наголошує, що «надзвичайні впливи» трапляються рідко, проте він помічає стрімке зростання: «Вражає кількість молодих людей, що знаходяться під впливом злого духа сьогодні через участь у сектах, спиритичних сеансах та наркотики».

Та о. Габріель не впадає у розпач: «З нами – Ісус та Марія... Бог пообіцяв, що не допустить спокус та випробувань понад наші сили». Він також дає своєрідну інструкцію для кожного у боротьбі зі злом: «Боротися зі спокусами сатани належить, передусім, уникаючи обставин та ситуацій, що ведуть до зла, до гріха. Сатана шукає наше найслабше місце. Далі – молитва. Ми, християни, маємо велику перевагу, адже ми маємо Слово Боже, Святі Таїнства та молитву».

Зрозуміло, що під час екзорцизму отець Аморт звертається насамперед до Христа, промовляючи ім'я Ісуса. Він також прикликає заступництва святих. Останнім часом священник досвідчив силу посередництва св. Івана Павла II під час молитви. «Я двічі запитував демона, чому вони так бояться Івана Павла II, та отримав дві відповіді, обидві дуже цікаві. «Він зруйнував мої плани», – сказав мені злий дух. На мою думку, тут йдеться про падіння комунізму у Росії та Східній Європі. Друга відповідь була такою: «Йому вдалося вирвати з моїх рук багато молоді; завдяки йому вони повернулись до Бога».

«Можливо, ці молоді люди були християнами лише формально, проте завдяки особі святого відновили свій зв'язок з Богом, – розповідає отець. – Запитуєте про найсильнішого посередника? Звичайно, це Пресвята Діва Марія! Якось я також запитав сатану, чому він не терпить, коли звивають Матір Христа. «Усе тому, що я більше упокорений, коли мене перемагає людина, ніж коли мене перемагає Бог», – пролунало у відповідь».

Отець Габріель постійно пригадує людям про те, що «екзорцизм – це молитва, і християни можуть молитись про звільнення людини чи місця від впливу злого». «Три речі надзвичайно важливі. Христос говорить про них апостолам, а це відповідь і для нас, екзорцистів, – веде далі священник, – Демонів перемагає піст, молитва та віра. Необхідно мати віру, міцну віру. Багато разів під час зцілень Ісус говорить: «Віра твоя спасла тебе». Не знаходимо у Євангелії чогось на кшталт: «Ось Я, і Я тебе зцілив!». Ні! Ісус шукав віру – стійку, міцну, абсолютну. Без віри і ми не зможемо нічого учинити».

За матеріалами: CNA, CREDO

5 прохань Папи Івана Павла II до української молоді

14 років тому Папа, нині вже проголошений святым, відвідав Україну. 26 червня 2001 року Іван Павло II мав зустріч з українською молоддю у Львові. Те, про що він просив молодих людей на цій зустрічі, сьогодні здається ще актуальнішим!

1. Служити сім'ї та суспільству

Майбутнє України великою мірою залежить від вас і від тієї відповідальності, яку ви зумієте взяти на себе. Бог не забариться, щоб благословити ваші зусилля, якщо спрямуєте своє життя на великодушне служіння родині й суспільству, ставлячи спільне добро вище від особистих інтересів.

2. Не боятися важких шляхів

Вибирайте вузьку дорогу, – ту дорогу, яку Господь вказує вам через Свої заповіді. Це слова правди й життя. Дорога, яка часто здається широкою й зручною, потім виявляється облудною та хибною.

3. Не ставити споживацтво вище за Бога

Не переходьте від неволі комуністичного режиму до неволі споживацтва, що є іншою формою матеріалізму, який, хоч і на словах не відкидає Бога, однак заперечує Його фактами, виключаючи Його з життя. Без Бога не зможете зробити нічого доброго. З Його допомогою, навпаки, ви зможете сміливо вийти назустріч усім викликам сьогодення.

4. Любити Церкву

Любіть Церкву! Вона є вашою родиною й духовним храмом, живим камінням якого ви покликані бути. На вашій землі Церква має особливо привабливе обличчя через розмаїття традицій, що її збагачують. Прямуйте і зростаєте у дусі братерства, з'єднані так, як сьогодні, щоб відмінні традиції не були приводом для поділу, а радше заохотою до взаємного пізнання й взаємної пошани.

5. Приймати Христа у Причасті

Вашою духовною поживою нехай буде Євхаристійний Хліб, нехай буде Христос. Приймаючи Його у Пресвятій Євхаристії, назавжди залишитеся у Його любові й принесете щедрі плоди. І якщо інколи дорога стане крутою, якщо дорога вірності Євангелію буде здаватися вам занадто зобов'язуючою, бо вимагатиме жертви відважних виборів, пригадайте про нашу зустріч.

P. S. Тоді, на завершення зустрічі, Іван Павло II сказав: «Папа вас дуже любить і дивиться на вас, як на сторожів нової зірничі надії. Він складає подяку Богові за вашу великодушність, з любов'ю молиться за вас і від усього серця вас благословить». Хай ця надія святого Папи на нас буде немарною!

ДивенСвіт

(Продовження, початок на 12 стор.)

– І здавалося, що проблема вирішена?

– Невдовзі єпископ покликав мене до себе і написав декрет про моє призначення екзорцистом.

– Ви одразу погодились? Роздумували?

– Я погодився на це, хоча я не мав великого бажання, навіть не мав свідомості, що мене чекає. І тепер мені Бог показує, що я служу родинам так, як це хотів робити з самого початку, але у зовсім іншому вимірі, інакше. Як екзорцист.

– Що змінилось у вашому житті у зв'язку з цим новим етапом?

– Хочу підкреслити, що у цьому служінні я отримав – і продовжую отримувати – дуже багато для себе. Я отримую зовсім інше бачення світу і людей. Багато чую, що злий дух говорить про мене і про священників загалом, про сестер-монахинь. Бо є сестра-монахиня, яка зі мною співпрацює, молиться зі мною. І востаннє, черговий раз, злий дух через одержиму особу сказав до мене: «Ці твої колеги є слабкі...» – маючи на увазі священників.

Тому дивлюсь на це все і реально бачу нашу людську слабкість. Так само її мають і священники. Наші падіння, наші гріхи. І злий це використовує, він з цього сміється. Але ми знаємо, що Господь Бог є у цьому всьому, Він обрав саме такі слабкі знаряддя для Себе. Я постійно собі пригадую слова св. Павла: «Досить тобі Моєї благодаті, бо Моя сила виявляється в безсиллі» (2 Кор. 2, 9). Ці слова дуже допомагають.

– Як виглядає щоденне служіння екзорциста?

– Практично щодня я зустрічаюся з людьми. Разом із сестрою-монахинею. Ми маємо зустріч втрех. Чому з сестрою? Бо ми маємо з нею різне бачення (вона – жіноче, я – чоловіче) певної справи. Це так, по-людськи. Крім того, сестра – наставниця новіціату і має багатий досвід (з психологічного боку). Маємо також багато контактів з психологами. І беручи до уваги мій маленький досвід, а також великий досвід сестри, можемо одразу розпізнати, чи відсилати дану особу до лікаря, чи над нею молитися. Звичайно ж, молитва ніколи не зашкодить. Але не одразу це має бути екзорцизм. Заступницька молитва, яку часто практикуємо, показує нам, чи потребує ця особа далі екзорцизму.

– Чи є у Вас постійні відвідувачі?

– Так. Кілька осіб приходять до нас регулярно. Практично раз на тиждень. Цих осіб диявол не мучить, вони просто ним одержимі.

– Тобто є різні види впливу диявола на людину? Розкажіть, будь ласка, детальніше.

– Загалом можна виділити три рівні дії злого у нашому житті. Звичайно ж, ці рівні не мають жорстких і точних меж. Але прийнято розрізняти їх більш-менш так:

Перше – це дія через спокуси. Спокуси стосуються кожного. В цей момент злий дух подає нам гріх у золотій обгортці або на золотій таці. Людина знає, або ж не знає, що є всередині. Однак приймає пропозицію.

– Отче, що ви можете сказати про механізм спокуси?

– Пам'ятаємо історію Адама і Єви. Вони не повірили Богу і пішли перевірити... Через свою цікавість... В народі кажуть: «Цікавість – перша сходинка до пекла». Варто зауважити реакцію злого духа. Коли Адам і Єва наблизились, то злий дух не виявився злим, а лише чемно і провокаційно їх запитав: «Чи це правда, що Бог заборонив їсти плоди з усіх дерев?» Знав, що бреше, але спеціально брехнею хотів їх спровокувати. І тоді Єва почала діалог: «Зараз я тобі все розкажу!» А як почався діалог, то знаємо, як це закінчилось. Програли...

(Далі у наступному числі «Мети».)

Розмовляла Аліна ПЕТРАУСКАЙТЕ,
«Католицький Медіа-центр»

Відповідає Радіо Ватикан

ЧИ Є ГРІХИ, ЯКІ БОГ НЕ ПРОЩАЄ?

ПИТАННЯ: З одного боку, Бог може пробачити всі гріхи, а з іншого – в Біблії написано, що хула на Святого Духа не прощиться. Чи є гріхи, які Бог не прощає?

ВІДПОВІДЬ: Перечитаємо уривок з Євангелія від Матея, глава 12: «Тому кажу вам: Усякий гріх, усяка хула проститься людям; але хула на Духа не проститься. І коли хтось каже слово проти Сина Чоловічого, йому проститься. Коли ж хтось скаже проти Святого Духа, йому не проститься ні в цьому світі, ні на тому».

При прочитанні цього уривку насправді виникає не одне питання, а кілька: що таке хула на Святого Духа, що означає гріх проти Святого Духа і що означає «гріх, який не прощиться».

Ось що писав з цього приводу Блаженний Августин: «Велика неясність цього питання. Попросимо ж у Бога світла, щоб його прояснити. Зізнаюся вашій милості, що в усьому Святому Письмі, напевно, немає більш серйозної і більш важкої проблеми». Тобто це твердження, здавалося св. Августина, суперечить вічному і нескінченному милосердю Бога.

Святий Тома Аквінський пропонує три тлумачення цих слів. Перше належить Святим Отцям Церкви – Атаназію, Іларію, Амвросію, Єронімові та Іванові Золотоустому: гріхи проти Духа Святого – це ті гріхи, які вчинені безпосередньо проти Святого Духа як Бога, як Третьої Особи Пресвятої Трійці. Таким чином, робиться відмінність між хулою на Духа і хулою на Сина Людського, який жив серед людей. Ті, хто зневажив Його, змішуючи Його справи зі справами Сатани, здійснював непрощимий гріх: не тому, що Божественне милосердя не може його покрити, але через упертість у злі тих, хто здійснює цей гріх.

Авторитетний коментар до «Єрусалимської Біблії» говорить: «Людині прощається те, що вона обманується щодо Божественної гідності Ісуса, прихованого за смиренним виглядом сина людського. Але їй не прощається, якщо вона закриває очі і серце на очевидні справи Духа. Заперечуючи їх, вона відкидає найвищий засіб, що дарується йому Богом, і виключає себе із спасіння». Іншими словами, хула на Духа Святого – це коли людина не просто закриває очі на справи Бога, але вперто їх відкидає, приписуючи їх дияволу, бажаючи тим самим ототожнити Духа Святого з духом зла, як це робили фарисеї.

Друга інтерпретація гріха проти Святого Духа належить Блаженному Августину. Таким гріхом, на його переконання, є остаточне нерозкаяння. Грішить проти Святого Духа той, хто завжди перебуває в смертному гріху і не бажає встати й покаятися. Той, кому подобається цей стан гріха. Мова йде про гріх проти Святого Духа, тому що благодать відпущення гріхів дається Святим Духом.

Є й третя інтерпретація – французького містика XII століття Рішара Сен-Вітторського. Проти Святого Духа грішить той, хто грішить проти блага – яке відповідає Святому Духу. Згідно з Рішаром Сен-Вітторським, Богу Отцю відповідає могутність, сила, а Синови – мудрість. Тому проти Отця грішить той, хто грішить зі слабкості; проти Сина – той, хто грішить через незнання; а проти Святого Духа – той, хто грішить підступно, бажаючи зла як такого і зневажаючи засоби, даровані

(Далі – на 15 стор.)

Як поводитися у храмі

Обрядові питання

Знайти відповідь на запитання такого змісту допоможе доктор богословії п. Тарас ШМАНЬКО, автор книжки «Як поводитися у храмі». Сьогодні продовжуємо її публікацію. (Початок у газеті «Мета» № 95/6 за червень 2013 р.)

Великодні богослуження починаються «надгробним», яке завершується перенесенням плащаниці до святилища і хресним ходом довкола храму з іконою воскреслого Христа.

Після обходу служать Воскресну Утреню і Божественну Літургію. По закінченні великодніх відправ на церковному подвір'ї відбувається освячення пасок та іншої поживи.

Чому в деяких храмах при обході на Великдень несуть плащаницю або й Чесні Дари?

Під час обходу перед Воскресною Утренню нести плащаницю неслухно, бо в цей час співаємо «Христос воскрес...»; плащаниця, натомість, є символом смерті. Отож, на обході доречно нести ікону воскреслого Спасителя. Виносити Чесні Дари під час процесії також немає жодних підстав, бо цей звичай у нашій традиції є лише запозиченою місцевою практикою деяких латинських Церков.

Для чого освячують поживу на Великдень і що слід освячувати?

У нашому обряді віддавна прийнято освячувати у день Пасхи різноманітну поживу: хліб (паску), м'ясо, масло, сир, яйця та інші продукти. Цей звичай пояснюють тим, що колись під час Великого посту люди зовсім не вживали м'ясних і молочних продуктів, отож, по закінченні посту перший раз «скоромне» їли освяченим.

В молитвах, якими освячують поживу на Великдень, згадано хліб (паску), м'ясо, масло, сир, яйця, тобто, окрім хліба, все те, від чого утримувалися впродовж посту. Згідно з народними традиціями, освячують і інші продукти, які під час посту не споживали. Якихось церковних приписів з цього приводу не існує – всюди щодо цього дотримуються місцевих звичаїв. Проте давні церковні закони забороняють входити у храм із будь-якою поживою, особливо м'ясною (кошики із паскою слід залишати в притворі церкви). Така заборона пов'язана із давньою боротьбою з пережитками поганства. Поживу на Великдень освячують, як правило, на церковному подвір'ї.

Чому в деяких храмах паски святять у суботу?

У містах освячення пасок часто влаштовують напередодні свята, в суботу, бо на сам Великдень неможливо забезпечити швидке освячення великої кількості пасок.

Як бачимо із попереднього пояснення, благословення поживи стосується посту, що минув, і спільної великодньої трапези, а тому немає перешкод освя-

чувати їжу в переддень Пасхи. Звісно, в суботу освяченого не споживають, а чекають Великодня.

Що таке «артос»?

Артосом (грец. хліб) називають хліб, що його освячують в день Пасхи на Літургії по заамвонній молитві. Артос освячують на знак присутності воскреслого Христа разом із Його Церквою, бо Христос став для вірних справжнім «хлібом життя» (див. Ів. 6, 48-51). На артосі зазвичай вибито знак хреста або на нього (на артос) кладуть ікону Христового воскресення, округлої форми. Після освячення артос кладуть на тетраподі. У Світлу суботу священник звершує спеціальну молитву «На роздроблення артоса», після чого його ділять на шматки і роздають вірним. У нас, однак, роздроблювати артос і роздавати вірним прийнято в Томину неділю по Літургії.

ВОЗНЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ

Цей празник святкують на сороковий день після Пасхи, згадуючи вознесення воскреслого Христа. Христове вознесення до неба відкриває всім християнам шлях до вічного життя.

П'ЯТДЕСЯТНИЦЯ.

ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА. ЗЕЛЕНІ СВЯТА

У день празника П'ятдесятниці споминаємо біблійну подію зіслання Святого Духа на апостолів. Також цей день є празником Пресвятої Трійці. Оскільки Святий Дух зійшов на апостолів у день юдейського празника П'ятдесятниці, який був святом жнив і згадкою отримання Десяти заповідей на горі Синай, християнський празник також називають П'ятдесятницею. Прикрашання помешкань зеленню також походить ще зі старозавітної традиції. Очевидно, зеленими галузками була завітчана й горниця, у якій відбулося зшестя Святого Духа на апостолів. Таким чином, звичай

прикрашати доми свіжою зеленню став символізувати зіслання Святого Духа, який оновлює людину, а квіти, зелень вже від давньохристиянських часів символізують Святого Духа.

Що таке Задушна субота перед Зеленими святами?

Церква постійно молиться за своїх померлих членів, а особливо поминає їх перед великими празниками, залучаючи таким чином померлих християн до радості живих членів Церкви. В Задушну суботу молимося за

наших рідних, які померли, та всіх інших померлих, «яких знаємо і не знаємо», як сказано в заупокійних молитвах (див. питання: Що таке задушні дні).

Чому в празник П'ятдесятниці відправляють Вечірню з «коліноприклонними молитвами»?

П'ятдесятниця – це довершення Христової обіцянки про зіслання Святого Духа. Хоч від тієї події минуло майже дві тисячі років, Церква і тепер переживає її по-особливому. Стоячи перед незбагненою тайною Пресвятої Трійці, Божий народ переживає її в молитві, дякуючи за Божі добродійства, просячи опіки та допомоги. Окремо в «коліноприклонних молитвах» Церква молиться за усопших, пригадуючи, що й вони є членами Христової Церкви. Згадані молитви молимося на Вечірні, яка є вже Вечірню понеділка (літургійний день починається увечері Вечірню), тому в цей день дозволені коліноприклонення.

НЕПОДВИЖНІ ПРАЗНИКИ

Місячне коло церковного року становлять «неподвижні празники», тобто ті, які мають сталу дату святкування незалежно від дати Великодня. Відлік цих празників ведеться від Початку церковного року, який святкуємо 14 вересня (за ст. стилем – 1 вересня).

РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Це перший у церковному році Богородичний празник. Святкують його 21 вересня (за ст. стилем – 8 вересня). Цим празником Церква пригадує подію народження Богородиці, яке було приготуванням до приходу Христа. Спаситель міг народитися лише від «чеснішої від херувимів», тому Божим промислом було вибрано праведних батьків, від яких мала народитися Богородиця.

(Далі – у наступних числах газети «Мета»)

Починаємо друкувати книжку отця Ореста-Дмитра Вільчинського «Обережно, секти», в якій священик дає розгорнутий аналіз сучасного сектанства, методи впливу на свідомість своїх adeptів і відповідає на запитання вірних.

Вищу освіту о. Вільчинський здобув у Загребському філософсько-теологічному інституті Товариства Ісуса (Хорватія). Керівник інтернет-проекту «Католицький оглядач», який охоплює такі інтернет-ресурси, як «Католицький Оглядач», «Католицький медіаоглядач», «Українська католицька енциклопедія», «Святослав Шевчук. Інформація про Главу УГКЦ», «Папа Франциск. Наступник Святого Петра». З 2014 року – провідник Товариства християнського життя «Воїни Христа Царя».

Коло його академічних зацікавлень охоплює питання етнології та культурної антропології: релігійність як феномен людського буття, її вплив на ідентичність людини, суспільна роль релігії; крайні вияви релігійності – сектантство, фундаменталізм, фанатизм; етногенез слов'янських народів, генеза релігійних поглядів слов'ян, вірування слов'ян і їхній вплив на сучасне християнство; релігійність народної та церковної обрядовості тощо.

Обережно, секти!

Часто у ЗМІ вживають вислів «тоталітарна секта». Це якась особлива секта? Чи, можливо, секти поділяють на тоталітарні й нетоталітарні?

Насправді термін «секта» має декілька значень. Тому що кожна наукова дисципліна, яка вивчає суспільство і людину – соціологія, психологія, релігієзнавство, культурна (соціальна) антропологія, історія, – подає своє визначення того, що ж таке секта, позначаючи тим самим терміном різну реальність.

Щоб запобігти хаосові в головах своїх вірних, Католицька Церква 1985 року оприлюднила документ «Феномен сект», де, з-поміж іншого, наведено ознаки, за якими можемо розпізнати, що якась група є сектою. Ось ці ознаки:

1. Вже сам процес втягування людей у секту має ознаки маніпуляції свобідною волею людини. Це може бути матеріальне заохочення, неймовірні обіцянки життєвого успіху чи пізнання якихось прихованих від широкого загалу любов'ю, і навіть змушування до проституції чи поширення наркотичних засобів, щоб таким чином затягувати у секту нові жертви.

2. Секта вимагає від своїх членів звузити інформаційний потік: забороняє читати періодику, дивитися телевизор, користуватися інтернетом. Тобто прагне ізолювати adeptів від будь-якого інформаційного впливу ззовні.

3. Секта також вдається до практик маніпулювання людською свідомістю, або через введення своїх adeptів у стан зміненої свідомості, або через «промивання мізків», щоб позбавити своїх adeptів здат-

ности критично мислити.

4. Секту завжди очолює авторитарний лідер чи група авторитарних лідерів, які вимагають від своїх членів тотального послуху. Вже сам сумнів щодо будь-якої їхньої вимоги вони вважають бунтом. Лідери сект мають або нібито прямі канали, через які Бог навіть на щодень дає їм вказівки для дії, або статус воплощеного божества.

5. Секті властиве агресивне налаштування до традиційних Церков та гостра критика на їхню адресу. А також цілковите неприйняття інакодумства.

Наявність хоча б однієї з цих ознак уже має спонукати вас засумніватися: а чи не є певна група людей сектою? Якщо ж таких ознак дві, то можете бути цілком певні, що маєте справу саме із нею.

Одна з головних ознак секти – непошанування свобідної волі людини. Секта ніколи не зважає на свободу людини, її право вибирати, а також старається викоренити у своїх adeptів здатність критично мислити. Як відомо, Бог шанує нашу свобідну волю настільки, що навіть дає людині можливість зробити доленосний вибір бути без Нього, вибрати вічність без Його любові, тобто пекло. Секта ж прагне ошчасливити усіх насильно. У цьому власне і полягає різниця між Церквою, що завжди шанує нашу свобідну волю, і сектою, яка робить усе можливе, щоб позбавити людину цього великого Божого дару.

Церква пропонує – секта нав'язує, Церква провадить – секта тягне, Церква виховує – секта примушує.

Така неповага до людської сво-

боди й авторитарний характер проводу вказують на те, що секта за своїм визначенням є тоталітарним утворенням усередині людського суспільства. Тому словосполучення «тоталітарна секта», яке часто використовують у російськомовному середовищі, звідки воно перекочувало і в українськомовне, у своїй суті – неправильне; це, як кажуть у народі, «масло масляне». Насправді воно більше вносить плутанини, аніж пояснює суть справи, оскільки може скластися враження, що існують нетоталітарні секти, що є абсурдом, адже тоталітарність функціонування і мислення – одна з основних ознак сектантського угруповання. Тому радив би уникати словосполучення «тоталітарна секта».

Один момент, що для мене дуже індикативний, – власне обмеження людської свобідної волі, яке часто відбувається через практику, яку в етнології називають шаманізмом – входження у стан зміненої свідомості для спілкування з духовним світом. Такі входження шкідливі, вони завжди позначаються на психіці того, хто вдається до таких речей, а їхні наслідки – переважно незворотні. Це як наркотик. Людина хоче ще і ще входити в такий стан, будучи переконаною, що осягає єдність з божественним. Практично всі серйозні екзорцисти твердять, що входження у стан зміненої свідомості часто стає причиною біснуватості, або, щонайменше, великої відкритості щодо дії злих духів.

(Далі – у наступних числах газети «Мета»)

(Закінчення, початок – на 14 стор.)

нам християнською надією, якими можна було б перешкодити цьому гріху.

Коли святий Тома Аквінський пише про гріхи проти Святого Духа, він використовує третю інтерпретацію і стверджує, що гріхів проти Святого Духа – стільки, скільки існує способів зневажити допомогу Бога, який утримує людину від гріха. Людина може утримуватися від зла за допомогою різних факторів. По-перше, вона віддаляється від зла, розмірковуючи про Божий Суд: її утримують з одного боку – надія, з іншого – страх. У цьому сенсі гріхом проти Святого Духа є невіра в можливість спасення, з одного боку, чи впевненість у спасенні без жодних зусиль – з іншого. Не вірити в можливість спасення означає не вірити в милосердя Бога або думати, що наші гріхи – більші, ніж Його милосердя. Або ж це означає не звертатися до милосердя Бога з гордині, як це сталося з Юдою: він розкався, але не попросив прощення у Господа. До речі, в одному з видінь св. Катерини Сієнської Бог сказав про Юду: «Цей гріх не може бути прощеним ні за життя, ні після смерті: людина відкинула, знехтувала Моїм милосердям. Тому в Моїх очах цей гріх є важчий, ніж всі інші гріхи, які вона могла вчинити. Ось чому про розпач Юди Я жалкую найбільше, і для Сина Мого це було важче, ніж сама його зрада. Ось на що засуджені своїм оманливим судженням люди, які вважають, що їхній гріх більший, ніж Моє милосердя, ось чому вони покарані разом з демонами і з ними засуджені на вічне страждання».

ЗА ЯКИХ УМОВ МОЖЕ БУТИ ПОРУШЕНА ТАЄМНИЦЯ СПОВІДІ?

ПИТАННЯ: За яких умов може бути порушена таємниця Сповіді?

ВІДПОВІДЬ: Причина таємниці Сповіді – в тому, що священик, який приймає каянника, діє від імені Бога, який знає серце людини. Саме перед Богом постає грішник, сподіваючись на Боже милосердя. Якби розкаюваний не був упевнений в тому, що священик не може видати зміст Сповіді, то не було б довіри, необхідної для сповідання гріху, – як відомо, сповідь смертних гріхів обов'язкова для примирення з Богом.

Священику забороняється видавати таємницю Сповіді «словами або яким-небудь іншим способом і з якої б то не було причини», говорить канон 983. Відлучення від Церкви, якому автоматично піддається священик, який порушив цю таємницю, може зняти тільки Святий Престіл. Таємниця Сповіді стосується не тільки тих випадків, коли гріхи були відпущені, а й усіх інших випадків: навіть коли священик не дав відпущення через нестачу каяття або з якихось інших причин.

Конгрегація з питань віровчення оприлюднила також спеціальну заяву від 23 березня 1973 року. Її текст говорить: «Той, хто блюзнірськи записує Таїнство Сповіді – як істинне, так і симульоване, – використовуючи якийсь технічний засіб, або ж публікує його зміст, або ж поширює отримані таким способом відомості, так само як і ті, хто формально цьому сприяють, – відтепер піддаються відлученню *latae sententiae*» (тобто без необхідності особливого рішення церковного суду).

23 вересня 1989 року Конгрегація з питань віровчення видала ще один декрет з метою «захистити священний характер Таїнства Покаяння та захистити права священнослужителів і віруючих християн щодо печаті цього Таїнства та інших таємниць, пов'язаних зі Сповіддю». Особливими повноваженнями верховного авторитету Церкви Конгрегація постановила, на додаток до сказаного в попередній заяві, що кожен, хто записує «сказане сповідником або тим, хто кається або поширює це через засоби соціальної комунікації, піддається відлученню *latae sententiae*».

Святий апостол Юда Тадей – опікун у важких і безнадійних обставинах життя

Так сталося, що упродовж багатьох десятиліть було забуто про святого Юду Тадея – апостола і мученика, великого чудотворця і рятівника у безнадійних обставинах життя, пам'ять якого Церква вшановує 2 липня. Однією із найперших причин такого забуття, очевидно, було ім'я Юда, яке носив апостол Юда Тадей, і яке одночасно

належало іншому апостолу – зраднику Ісуса Христа. Очевидно, що неосвідомлені люди не завжди розрізняли між собою постаті цих двох Христових учнів, що також понизило пошанування імені цього апостола.

Все ж, як можемо спостерегти, у наш час віра у допомогу цього святого стає дедалі сильнішою, а його допомога є цілющим джерелом віри і доказом його чудесного заступництва. Про це свідчать численні відгуки вірних у різного роду засобах масової інформації релігійного спрямування.

Відмовляючи молитовні звернення до святого Юди Тадея, автор цієї замітки отримала поважну допомогу у вирішенні особистих проблем. У знак подяки за вислухані молитви пожертву-

вала 30 Служб Божих за душі у чистилищі, а запорукою поширення довір'я до святого Юди Тадея нехай будуть оці скромні рядки:

Хто хоче жити без людської зради –

Нехай слухає Тадея поради.

У всякому горі він дасть допомогу,

Над ворогами принесе перемогу.

Нехай і проти кого пекло повстане –

Тадей завжди в обороні стане,

Розгонить тугу, смуток і розпуку,

Простягне свою допоміжну руку.

Слава Ісусу Христу!

З повагою, п. Наталя

У Лаврівському монастирі перезахоронили тлінні останки осіб, які жили у XV-XVII століттях

У Лаврівському Свято-Онуфріївському монастирі ЧСВВ відбувся Чин похорону та перезахоронення раніше знайдених під монастирським храмом (за період 2009 -2014 рр.) тлінних останків. З благословення владики Ярослава, єпарха Самбірсько-Дрогобицького, провівши археологічні та антропологічні дослідження, тлінні останки в крипті храму захоронив ігумен Свято-Онуфріївського монастир о. Атанасій Слободян, ЧСВВ.

У травні 2014 року було розпочато ремонт монастирського храму. Розпочали з демонтажу долівки кінця XIX ст., яку під час окупаційного радянського режиму було пошкоджено; до того ж, під час розкопок у 80 рр. XX ст. частину було зруйновано. «Після демонтажу працівниками долівки було виявлено низку поховань. Про це було повідомлено п. Юрія Лукомського, який курує археологічні досліджен-

ня на території нашого монастиря. Він негайно з групою спеціалістів провів ексгумацію поховань та обстеження архітектурних особливостей храму (підвалин). Під час проведення цих розкопок було виявлено шість поховань (у бабинці): п'ять – XVII ст. і одне – XV ст.», – повідомив бр. Теодор Дутчак, ЧСВВ.

Два поховання були з південної сторони: перше – невідомий чернець (від стіни храму), друге – це був або архимандрит, або ж єпископ (потребує досліджень за регаліями, що були на ньому: хрест металевий звичайний, епитрахиль (дуже довга), і під рукою, з правої сторони, – або набедренник, або палиця). З північної сторони були розкопані тлінні останки світських осіб, скоріш за все – добродійців храму, молдавських господарів. Посередині бабинця було знайдено ще й шосте поховання княжих часів.

Довідка

Монаша обитель отців-василіян у Старосамбірському районі Львівської області належить до найдавніших пам'яток культури та духовності галицького краю. Лаврівський монастир св. Онуфрія впродовж багатьох століть був центром екуменізму. Тут був великий некрополь, у якому спочивали православні митрополити, греко-католицькі єпископи, молдавські господарі. Є історично підтвержені дані, що тут також поховано єрусалимського митрополита Маркарія Лігаріду. Окрім того, за версією істориків, серед православних митрополитів, греко-католицьких єпископів і молдавських господарів у некрополі Лаврівського монастиря св. Онуфрія спочиває і князь Лев, хоч його поховання досі не знайдено.

Департамент інформації УГКЦ

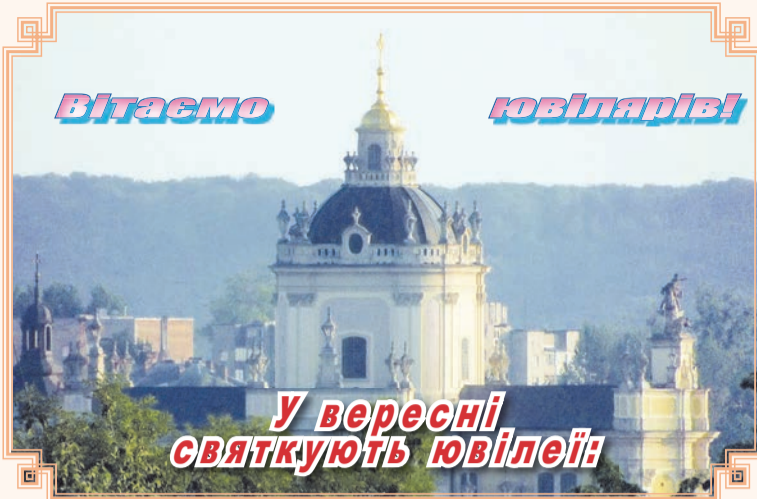
ли. До часу Ісуса хлопчиків з шести років почали посилати вчитися в «будинку книги». Вчителям платила синагога – місце зборів єврейської громади.

Хлопчики заучували напам'ять уривки зі Святого Писання, вчилися читати і писати. Заняття в школі тривали близько чотирьох годин щодня. Після ранкових уроків наступала довга перерва, і заняття поновлювалися

приблизно о третій годині пополудні.

Діти вчилися цілий рік, без усяких канікул.

Учитель, схрестивши ноги, сидів на невеликому підвищенні перед класом. Поруч стояла підставка, де лежали сувої, що містили різні частини Святого Письма. Хлопчики сиділи на підлозі перед учителем. Незалежно від віку, всі хлопчики займалися в одному класі.

50-річчя священства – о. Йосиф-Гавриїл Віновський (11.09)

10-річчя священства – о. Олексій Коростіль (21.09)

5-річчя священства – о. Ігор Галей (13.09)

5-річчя священства – о. Андрій Хомишин (13.09)

5-річчя священства – о. Василь Білаш (26.09)

75-річчя уродин – о. Мирослав Войцихівський (15.09)

60-річчя уродин – о. Анатолій Дуда-Квасняк (25.09)

55-річчя уродин – о. Ігор Ковальчук (01.09)

55-річчя уродин – д-н Микола Форостина (05.09)

55-річчя уродин – о. Іван Коломієць (13.09)

50-річчя уродин – о. Володимир Сайчук (12.09)

40-річчя уродин – о. Володимир Ольшанецький (05.09)

35-річчя уродин – о. Андрій Хомишин (19.09)

35-річчя уродин – о. Роман Кісіль (28.09)

ОТЦІ-ПУСТЕЛЬНИКИ СМІЮТЬСЯ

«... розсудливі увінчуються знанням» (Припов. 14, 18)

Якось отця Арсенія запитали:

– Отче, чому ти став відлюдником? Людина не може жити без собі подібних...

– Але разом з ними вона теж не може жити, бо врешті-решт для неї стає нестерпним, що хтось до неї подібний.

В одному монастирі на березі Червоного моря під час трапези спалахнула жвава дискусія. Нарешті один старець підвів руку:

– Замовкнім, братіє! Неможливо зрозуміти, що ми їмо.

Один молодий брат прийшов до старця і каже йому:

– Отче, прошу тебе, знайди мені череп, аби роздумувати, дивлячись на нього, про швидкоплинність цього життя. Я думаю, що таким чином мені буде легше зосередитися в молитві...

Старець обіцяв йому, але, надаючи мало значення такого роду речам, він приніс не один череп, а два.

– Отче, а чому два черепи? – здивувався молодий чернець.

– Аби подвоїти твоє завзяття! – відповів старець. – Дивись, брате, оце – два черепи Афанасія Великого: один – коли він був молодий, а другий – на схилі віку.

«Дурному шлях його здається простим...» (Припов. 12, 15)

«Сутність людини така, – говорив один старець, – що навіть коли вона вбиває, то найбільше сумує за тим, що про це ніхто не дізнається».

Отець Филімон говорив: «Ті філософи, які вірять в абсолютну логіку, ніколи не пробували сперечатися з жінкою».

Один старець мудро підмітив: «Треба вміти убити гординю, не поранивши її. Якщо її поранити, вона не вмирає».

Інший старець якось сказав: «Якщо чернець говорить про себе: «У мене є упокорення», – поза сумнівом, його у нього немає. Якщо ж він говорить: «У мене немає упокорення», – то воно у нього є. Ось я, наприклад, зовсім не маю упокорення».

В часи Ісуса справжньої школи не було, і батьки вчили дітей тому, що знали самі: розповідали про релігійні свята (наприклад, про Пасху) і про те, що ці свята означа-

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали:

головний редактор:

о. Іван ГАЛІМУРКА,

літературний редактор Святослав СМУК,

більдредатор і технічний редактор:

Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:

площа св. Юра, 5, м. Львів,

Україна, 79000,

тел. +38(032) 233-40-73;

e-mail: meta.ugcc@gmail.com

meta_ugcc@ukr.net

http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вчитаними і відредагованими рекламодавцем.

Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»

Тираж: 6000 примірників, Замовл. №